

Çiğdemim Derneği 2. Komşuluk Konulu Fotoğraf Yarışması 2019
Birinci Diba Nuristani

luk

ÇİĞDEMİN SESİ

Aylık Online Dergi

Haziran 2019

www.cigdeminsesi.com

BU SAYIDA NELER VAR...

MERHABA

KÜTÜPHANEMİZDEN
SEÇTİKLERİMİZ

SATRANÇ ÖĞRENİYORUZ

TÜRKÇESİNİ KULLANALIM

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

TARİHİ İLÇELERİMİZ

MÜZE EVLER

GEZİ NOTLARI

KİTAP TANITIMI

MUHTARIMIZDAN

ÇİĞDEM'DE KOMŞULUK

KURTULUŞ MÜCADELESİNİN

100.YILI-2

DOĞA OLAYLARI, DİNLER,

EFSANELER-3

YAR BANA BİR EĞLENCE

DOĞRU SORU, İYİ SORU

KEDİNİZİ NE KADAR YALNIZ

BIRAKABİLİSİNİZ?

BAŞROLDE ROMEO VE JULIET

YAZARLA BULUŞMA-3

ŞİİR VE ÖYKÜM

JAPONYA'DA AFET BİLİNCİ

MAYISA TAŞINMIŞ, NİSAN

YAĞMURLARI

GÖÇ(MEN) EDEBİYATI

ÇOCUK GÖZÜYLE.....

Çiğdem Eğitim, Çevre ve
Dayanışma Derneği

Çiğdem Mah. 1551.Cadde
No:14-A Çankaya-ANKARA
www.cigdemim.org.tr
Tel: 0312 2852047

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ AYLIK ONLINE DERGİ

Sahibi : Çiğdemim Derneği Yönetim Kurulu

**Yayın Kurulu: M.Sinan Kayalığıl, Zuhale Yüksel, Dilek Yüceel, Fatih
Fethi Aksoy**

Tüm yayın hakları saklıdır. Yayımlanan yazı, görsel ve bilgiler kaynak gösterilmeden alıntılanamaz. İmzalı yazılarda görüşler yazarlarına aittir.

Çiğdemim Derneği, mahalleli olma ve dayanışma kültürünün etkin olduğu ve yaşam alanlarıyla farklı özellikteki bireylerin mutlu olduğu bir mahalle olmak yolunda 24 yıldır aralıksız çalışıyor. Çalışmalarını semt sakinlerinin yaşam kalitesini artırmak, giderek unutulmaya yüz tutan komşuluk ilişkilerini güçlendirmek için sürdürüyor.

Çiğdemim zaten kuruluşundan beri komşuluk kavramına özen göstermekte, bu yönde çalışmalar yürütmektedir. Bu yöndeki uluslararası çalışmalar da doğru yönde ilerlediğimizi gösteriyor. İlk Paris'te yapılan ve 2004 yılından sonra tüm dünyada yaygınlaşan komşuluk günleri, günümüzde "Avrupa Komşular Bayramı" olarak her yıl Mayıs ayının son haftasının Salı günü 36 farklı ülkede, dünyanın 1200 şehrinde 30 milyonun üzerinde insan tarafından çeşitli etkinliklerle evrensel bir gün olarak kutlanıyor.

Mayıs ayında gerçekleştirilen iki etkinlik komşuluk ilişkilerimizi tazelemek adına önemliydi.

Bir pazar günü, mahalle sakinlerinin birbirleriyle tanışmalarını ve kaynaşmalarını böylece komşuluk ilişkilerini güçlendirmelerini amaçlayan geleneksel Komşuluk Panayırının 15'incisini gerçekleştirdik, komşularımızla bir arada söyleştik, eğlendik. Dans gösterileriyle başlayan etkinlik, gitar, koro ve solo dinletileri, mahallenin ritim korusu gösterisi, Türk halk müziği dinletisi ve oyun havaları eşliğinde devam etti. Komşuluk temalı fotoğraf yarışması sonuçları açıklandı, ödüller dağıtıldı, katılan tüm fotoğraflar sergilendi. Çeşitli yarışmalar ile heyecanlı dakikalar yaşandı.

Ramazan ayı içinde bir akşam komşuluk iftar soframızda hep birlikte yedik, içtik, sohbet ettik. Sıcak geçen mayıs ayı akşamında parkın serinliğini yaşadık, dostlarımızın saksafon dinletisini izledik.

Değişen yaşam koşullarına rağmen güçlü ve güven dolu komşuluk bağlarını hızlandıracağımıza inanıyoruz, komşuluğu pekiştiren etkinlikleri önümüzdeki yıllarda da sürdürmeye kararlıyız.

Merhaba sevgili komşularımız,

Merkezi yönetim, yerel yönetim ve STK'ları bir araya getiren ve kent önceliklerinin belirlenmesi için elverişli bir ortam olan Kent Konseyleri öncelik belirlemeli ve tüm paydaşların rol üstleneceği, kentin ortak aklına dayalı bir kent eylem planı oluşturmalıdır.

Bu doğrultuda kurulan Çankaya Kent Konseyi 3 yıldır çalışmıyordu, başkanı istifa etmiş Yürütme Kurulu toplanamıyor, sadece birkaç Semt Meclisi çalışan bir yapı haline gelmişti. Bunu kendisine dert edinen ve içerisinde bizim de olduğumuz 10-12 kişilik bir grup yaklaşık 6 aydır düzenli olarak toplanarak yeniden Kent Konseyini aktif hale getirmenin yollarını aramaya başladık.

Belediye Başkanımız Alper Taşdelen'in Mayıs'ta Kent Konseyinin toplanacağı sözü üzerine çalışmalara hız verdik. Son Çankaya Kent Konseyi Genel Sekreteri Mustafa Coşar'ı da aramıza katarak başkan yardımcımız Nafiz Kaya ile görüştük ve bu süreci birlikte planlamak ve yürütmek isteğimizi bildirdik. Olumlu cevap aldıktan sonra planlamalara başladık.

Öncelikle Kent Konseyleri konusunda bilgi ve birikimi olan bir grupla çalıştay düzenledik. Bu çalıştayda Genel Kurula sunulacak önergeler belirlendi. Genel Kurulun 2 gün olarak yapılmasını teklif ettik ve kabul edildi. Böylece seçimlerin olmadığı bir günde önergelerin rahatça görüşülmesine olanak sağlandı. Ayrıca ilham verici bir açılış konuşması yapması için İlhan Tekeli ile görüşüldü. İkinci gün için de tüm Başkan ve Yürütme Kurulu üyelerinin kendilerini ifade etmelerine imkan sağlandı.

Genel Kurula temsilci göndermeleri için belediyede iletişim bilgileri bulunan, önceki yıllarda genel kurula katılmış olan, dernek, üniversite, sendika, meslek ve esnaf odalarına davet gönderildi. Hazırlık grubundaki arkadaşlarımızla genel kurula temsilci göndermeleri için birçok kurumla görüşmeler yapıldı. Sonuçta 200'ün üzerinde temsilci bildirildi.

Genel Kurul'un ilk günü İlhan Tekeli hocanın gerçekten ilham veren konuşmasıyla başladı. Tekeli özetle kent konseylerinin siyasete buluşmadıkları sürece başarılı olacaklarını söyledi ve kent konseylerinin belediyelere ilham vermeleri gerektiğinin altını çizerek birlikte bir şeyler yapmanın ve başarmanın coşkusunun yaşandığı yerler olması gerektiğini söyledi.

Belediye Başkanımız Alper Taşdelen'de kent konseyi ile birlikte çalışmak ve hizmet vermek istediklerini söyledi.

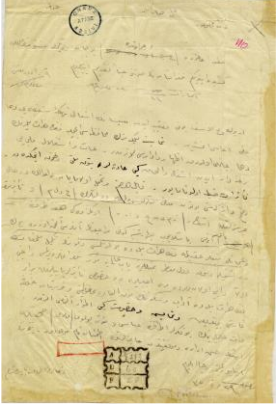
Konuşmaların ardından yaklaşık 20 önerge tek tek görüşüldü. Tüm katılımcılar görüşlerini dile getirdiler. Genel Kurulda stratejik plan hazırlık, yönerge hazırlama çalışma grupları kurulmasına karar verildi. Ayrıca bir akademik danışma kurulu oluşturulması için Yürütme Kuruluna yetki verildi. Önergelerin yürütme kurulunca değerlendirilerek çalışma grupları oluşturulması kararlaştırıldı.

İkinci günde başkanlık için aday olan Mustafa Coşar ve Mehmet C.Peker kendilerini ifade ettiler. Yürütme kurulu için aday olan 30'un üzerinde temsilci de neden aday olduklarını anlatarak destek istedi.

Seçimler sonunda Mustafa Coşar Başkanlığa seçilirken hazırlanmış olan bir listeden aday olan temsilcilerde Yürütme Kuruluna seçildiler. Derneğimiz adına aday olan ben ve muhtarımız Hasan H.Aslan'da yedek olarak Yürütme Kuruluna seçildik.

Bundan sonra yürütme kurulunda ve oluşturulacak çalışma gruplarında çalışarak katkı vermeye devam edeceğiz. Ayrıca Çiğdem-İşçi Blokları-Çukurambar-Kızılırmak Semt Meclisini kurmak için de çalışacağız.

Fatih Fethi Aksoy
Çiğdemim Derneği YK Başkanı

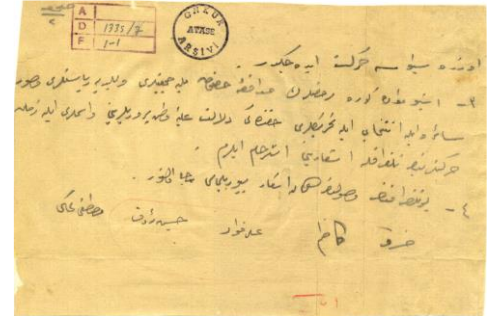
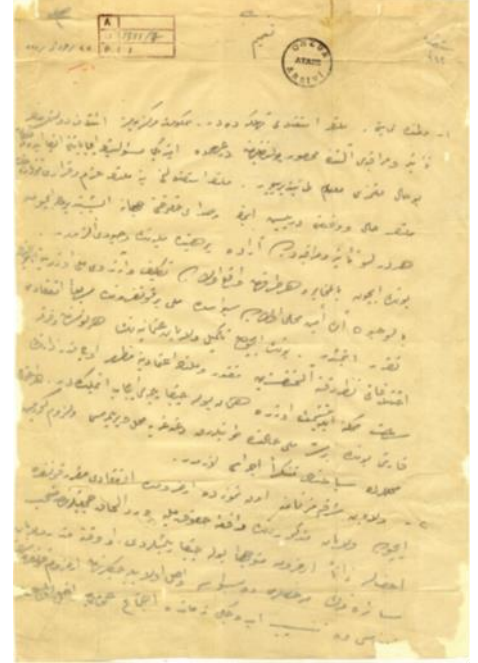
Havza Genelgesi(1)

30 Mayıs Cuma günü Havza'da belediye binası önünde düzenlenen ve Mustafa Kemal'in de katıldığı mitingde konuşan Havza eşrafından Fuad Bey "İzmir'i işgal eden düşmanın Samsun ve Havza'yı da işgal edebileceğini, bunu engellemek ve İzmir'i kurtarmak için silahlanmanın gerekli olduğunu söyledi.

Havza'da 6 Haziran'da bir miting daha yapıldı, iki gün sonra da İstanbul'a geri çağırılan Mustafa Kemal, kurtuluşa giden yolda devam ederek, 12 Haziran günü Amasya'ya geçti, kent girişinde Müftü Tevfik Efendi tarafından, "Paşam bütün Amasya emrinizdedir" sözleriyle karşılandı. Belediye binasının önünde toplanan kalabalığa konuşurken, Şevket Süreyya Aydemir'in *Tek Adam*'da aktardığına göre "Düşmanlarımızın Samsun'dan yapacakları herhangi bir çıkartma hareketine karşı, ayaklarımıza çarıklarımızı çekecek, dağlara çekilecek, vatanımızı en son kayasına kadar müdafaa edeceğiz" dedi.

Mustafa Kemal Paşa'nın yaveri Cevat Abbas [Gürer], ziyaret ve konuşmalardan sonra, daha önce askeri hastane idarecilerinin çalıştığı, "kışlanın sınırına bitişik" binaya yerleştiklerini anlattığı ve 9 Kasım 1940'ta kaleme aldığı notlarında Amasya Genelgesi'nin yazıldığı gece hakkında şu bilgiyi veriyordu:

"21-12 Haziran gecesi saat 9'da kumandanımın, 'kalem kâğıt alsın gelsin' emriyle çağırıldım. ...Odanın büyücek yuvarlak orta masasına yerleştim. Hüseyin Rauf Orbay, Miralay Refet, Miralay Kâzım Dirik, Binbaşı Refik Saydam, Binbaşı Hüsrev Gerede, Atatürk'ün kurtuluş eserini dinlemek için hareketsiz duruyorlardı."

Amasya Genelgesi(2)

Mustafa Kemal'in "Yaz bakalım!" demesinin ardından "Vatanın tamamiyeti, milletin istiklâli tehlikededir" diye başlayan ünlü Amasya Genelgesi kâğıda dökülüyordu. Tüm yurda telgrafla gönderilecek genelgede günümüz Türkçesiyle "Anadolu'nun görünüşte en güvenli yeri olan Sivas'ta milli bir kongrenin ivedi toplanması kararlaştırılmıştır." denildikten sonra şu uyarıda bulunuluyordu:

"Bunun için bütün Osmanlı illerinin her sancağından parti anlaşmazlıkları bir yana bırakılarak yetenekli ve milletin güvenliğini kazanmış üç kişinin en çabuk şekilde kongreye yetişmek üzere hemen yola çıkarılması gerekmektedir."

Genelgenin ikinci maddesinde de şöyle deniliyordu:

“Doğu illerimiz adına 10 Temmuz’da Erzurum’da toplanması kararlaştırılan kongre için adı geçen illerin Müdafaa-i Hukuku Milliye ve Reddi İlhak Cemiyetlerinden seçilmiş üyeler zaten Erzurum’a doğru yola çıkarılmışlardır. O zamana kadar diğer illerimizin delegeleri de Sivas’a varmış olabileceklerinden, Erzurum Kongresi’nin üyesi de uygun göreceği zamanda genel toplantıya katılmak üzere Sivas’a hareket edecektir.”

Yazım bitince, Mustafa Kemal, yaverine, “Arkadaşlara ver, imza buyursunlar” dedi. Hüseyin Rauf Bey’in, “Henüz misafiriniz bulunuyorum. Onun için kendimde bir yetki göremiyorum” sözlerine Mustafa Kemal, “Memleketin tanınmış bir evladısınız. Yazdığımız, yeni bir tarihin belgesinde imzanız bulunsun” karşılığını verince imzalar yan yana sıralandı: Hüsrev, Kâzım, Ali Fuad, Hüseyin Rauf, Mustafa Kemal.

Mustafa Kemal Nutuk’ta “Görüyorsunuz ki, bu yazdıklarım, çoktan vermiş ve dört gün öncesi Trakya’ya bildirmiş olduğum bir kararın Anadolu’ya da genelge ile bildirilmesinden başka bir şey değildi.” diye anlattığı Amasya Genelgesi, “bütün askeri birliklere, milli reislere ve belediye reislerine” telgrafla ulaştırıldı.

Mustafa Kemal, 23 Haziran günü Erzurum’daki 15. Kolordu Komutanı “Kazım Paşa [Karabekir] Hazretlerine” çektiği telgrafta, “Merkezi hükümet (İstanbul) milli girişimimize karşı her ne şekilde tecavüz elini uzatırsa, uygun surette hemen karşı harekete girişilerek milli gayenin gerçekleştirilmesi zorunludur.” diyecekti.

Aynı gün, İstanbul hükümeti de Mustafa Kemal’i “halkı hükümete karşı kışkırttığı gerekçesiyle görevden almaya, hiçbir sıfatı kalmadığı için genelgesinin dikkate alınmamasının ilgili yerlere bildirilmesine” karar verdi ve bunları yapmakla Dahiliye Nazırı Ali Kemal’i görevlendirdi.

Ali Kemal’in 23 Haziran tarihli şifreli telgrafında, Mustafa Kemal’i “siyaseti pek bilmemekle” suçluyor, “çektiği telgraflarla siyasi hatasını idari yönden de sürdürdüğünü” iddia ediyordu. Bu telgraftan üç gün sonra, Ali Kemal görevden çekildiğini padişaha bildirecekti.

Mustafa Kemal İstanbul hükümetinin telgrafı hakkında bilgi sahibiydi ve 26 Haziran erken saatlerde Sivas’a hareket etmişti bile. Sivas’ta Vali Mehmet Reşit Paşa tarafından karşılandı.

Mustafa Kemal Kurtuluş yolunda ilerliyordu...

1)Havza Genelgesi, Milli Egemenlik Belgeleri, TBMM yayını,
<https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/2319> (Erişim Tarihi: 25 Mayıs 2019)

2) Amasya Genelgesi, Milli Egemenlik Belgeleri, TBMM yayını,
<https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/2319> (Erişim Tarihi: 25 Mayıs 2019)

ATIK PİLLERİ, BİTKİSEL YAĞLARI VE HER TÜRLÜ ATIĞI DERNEĞİMİZDE TOPLUYORUZ.

HER TÜRLÜ KAĞIT VE PLASTİK KAPAKLARI DA DERNEĞİMİZE GETİREBİLİRSİNİZ.

LÜTFEN DERNEĞİMİZE GETİRDİĞİNİZ ATIKLARI BİRBİRİ İLE KARIŞTIRMAYIN.

**PLASTİK KAPAKLARIN YANINA KONAN PİLLER AYRIŞTIRMA AŞAMASINDA
OLUMSUZ SONUÇLARA YOL AÇMAKTADIR.**

ÇİĞDEM MAHALLESİ MUHTARLIK ÇALIŞMA RAPORU

Sevgili Komşularımız,

35. Raporumuzda mahallemizde yapılan, yapılması halen devam etmekte olan etkinlik ve değişikliklerle ilgili bilgilerimizi paylaşıyoruz.

1. Çiğdemim Derneği ile birlikte düzenlediğimiz 2. Komşuluk temalı fotoğraf yarışmasını Diba Nuristani'nin Hatay'da çekmiş olduğu fotoğraf kazanmıştır. Yarışmaya katılan bütün fotoğrafçılara emeklerinden dolayı teşekkür ederiz.

2. 1564 ve 1561.caddelerimizin, Çankaya Belediyesi ekipleri tarafından, tam kaplama şeklinde asfaltlaması tamamlanmış olup son kalan 1549 ve 1557. caddelerimizin de asfaltlanması için girişimlerimiz devam etmektedir. Çankaya Belediyesine teşekkür ederiz.

3. Mahallemizde gelenek haline gelen komşuluk günü panayırımızın 15'incisini yaptık. Her zaman olduğu gibi katılımın yüksek olduğu etkinlik canlı müziklerimizle gün boyu sürdü. Katılamayan komşularımızı gelecek yıl aramızda görmekten büyük keyif alacağımızdan emin olabilirsiniz. Örnek bir mahalle örnek bir komşuluk dileklerimizle.
4. Mahallemizin değişik sokak ve caddelerinde yanmayan 11 sokak lambası Enerjisa ekiplerine bildirilerek çalışır hale getirilmiştir.
5. Can Yücel parkında bulunan halı saha ve tenis kortu zemininde oluşan bozukluklar Çankaya Belediyesi'ne bildirilmiş olup "program dahilinde gereken yapılacaktır" cevabı alınmıştır. Takip etmeye devam ediyoruz.
6. Çankaya Belediye Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafında mahallemizdeki parkların çimleri biçilmiştir. Emeği geçen bütün arkadaşlara teşekkür ederiz.
7. Ahmet Barındırır okulumuzun bayram kutlamalarına, proje çalışmalarına ve etkinliklerine muhtarlık olarak katılarak başarılarının devamını diledik. 8.sınıf öğrencilerimize lise seçme sınavında her şeyin istedikleri gibi olmasını dileriz.
8. Bütün komşularımızın Şeker Bayramını kutlar sevdiklerinizle birlikte nice bayramlar kutlamanızı dileriz.
9. Mayıs ayında doğan bütün komşularımızın geçmiş doğum günlerini kutlar sevdikleri ile bir arada sağlıklı, mutlu ve huzurlu bir yaşam dileriz.

**ÇİĞDEM MAHALLESİ MUHTARI
HASAN HÜSEYİN ASLAN**

- Edebiyat Topluluğumuz Virginia Woolf'un "Kendine Ait Bir Oda" kitabını edebiyatseverlerle konuştu.
- "Hacivat ve Karagöz Neden Öldürüldü Filminin Kamera Arkası" Belgesel Filmini yönetmeniyle birlikte izledik.
- Kütüphanede Yazarlarla Buluşuyoruz etkinliğimizde Ayten Kaya ile söyleştik.
- Hayata Farklı Bakış fotoğraf sergimizin ikincisini açtık.
- Komşuluk iftar soframızda buluştuk, yemeğimizi ve komşuluğumuzu paylaştık.
- El sanatları ve kırkyama kurslarımızda üretilen ürünler dönem sonu sergisinde komşularımıza sunuldu.
- Çiğdemim Gülen Çocuk Meclisi ay içindeki toplantılarında, mahallemizin sorunlarını ele aldı, çözümönerileri oluşturdu.
- Komşularımızla İş Bankası İktisadi Bağımsızlık Müzesini gezdik, Anafartalar Çarşısının mozaiklerini inceledik.
- Ahmet Barındırır İlkokulu 3.sınıf öğrencileri ile çocuk kitabı yazarı Pelin Güneş kütüphanemizde buluştu.
- 15.Komşuluk Günü Panayırımızda komşularımızla coşkulu bir gün geçirdik.
- Komşuluk konulu fotoğraf yarışması ödülleri dağıtıldı. Katılan fotoğraflar sergilendi.
- 28 Mayıs 2019 Salı günü "Göç ve Göçmen Edebiyatı" başlıklı söyleşimiz vardı.
- BİRLİKTE programı çerçevesinde planlanan iletişim eğitimini gerçekleştirdik.
- Amasya ve Borabay Gölü'nü komşularımız ile birlikte dolaştık.
- Aktif Yurttaş Eğitimi kapsamında "Kadın Hakları" konusunu işledik.
- Dans Atölyemize katılan minik komşularımızın dönem sonu "Dansın Perileri" gösterisini izledik.
- Sabahattin Kudret Aksal'ın "Kahvede Şenlik Var" adlı tiyatro oyununu izledik.
- Fotoğraf topluluğumuzun Still Life ve Manzara konulu fotoğrafları Taurus Alışveriş Merkezi'nde sergilendi.
- Başkent Üniversitesi, Orkestra Akademik Başkent konserlerini komşularımızla birlikte dinledik.
- Kerwane Dillerin ve Dinlerin buluşması başlıklı Mardin fotoğraf gösterimini ve doğa temalı fotoğraf sunumunu izledik.
- Ve tabii yürüyüş topluluğumuz hafta sonları sabah yürüyüşlerine devam etti.

Yaz tatili başlıyor. Yaz aylarında da etkinliklerimiz, kurslarımız olacak. Sizlere sırasıyla duyuracağız. Bu arada biz de yeni dönem etkinliklerimiz için hazırlıklarımızı yapacağız.

Derneğimiz bünyesinde, Aytül Aksongur öğreticiliğinde, yaklaşık sekiz aydır sürmekte olan (patchwork) kırkyama kursuna katılan kursiyerlerin ürünlerinden oluşan sergi Kültür Evimizde açıldı.

Kursiyerlerin ihtiyacından kaynaklanan ve özgün tasarımlardan oluşan eserler beğeniyle izlendi. Atalarımızdan kalan kırkyama, kırkpare, uluslararası deyimiyle “patchwork” çalışmalarında ekonomik ve estetik ihtiyacı karşılar nitelikte ceket, yelek, giysi, çanta (abiye ve günlük kullanım için uygun), örtüler,

nazarlıklar tasarlanmıştır diyen kursun öğreticisi Aksongur, komşuların istekleri doğrultusunda çalışmalara devam edeceklerini söyledi.

EL SANATLARI SERGİSİ

Derneğimizde, Nilgün Türker öğreticiliğinde, devam eden kursa katılan öğrenciler tarafından yapılan el emeği keçe, nakış, takı, örgü ve cam boyamadan oluşan ürünler Çiğdemim Kültür Evinde 20-21 Mayıs tarihinde ziyarete sunuldu.

Yıl boyunca 14 öğrenci tarafından yapılan ürünler sergiye gelen ziyaretçilerin yoğun ilgisini çekti. Açılış kokteylinde Dernek Başkanımız Fatih Fethi Aksoy tarafından kursiyerlere katılım belgesi verildi. Yeni dönemde de el sanatları

kursunun devam edeceği belirtildi.

El Sanatları Sergisinden

Kırkyama Sergisinden

Mayıs ayında “Hacivat ve Karagöz Neden Öldürüldü” filminin kamera arkası belgeselini izledik. Belgesel yönetmeni Murat Erün ile belgeseli birlikte izledik, filmde sonra belgesele ilişkin söyleştik.

“Hacivat ve Karagöz Neden Öldürüldü” filmi Osmanlı'nın doğuşunu yeniden tasarlayarak, güldürü yoluyla toplumsal bir eleştiri yapar. Pek bilinmeyen, yazılı kaynağı bulunmayan 1300'lü yıllarda Bursa şehrini ve buradaki iktidar mücadelesini ele alır. Şiddetin kıyasıya yaşandığı bir ortamda mizah da tehlikeli bir uğraş olur. Böyle bir ortamda inşaat işçileri Karagöz ve Hacivat'ın her gösterisi seçkinler için bir tehdit unsuru haline gelir ve bu durum komedyenler için bir tehlike haline dönüşür.

Filmin yapım öyküsünün belgesel olarak hazırlanması

için özel hazırlık yapılmış. Belgesel filmin çekimi sırasında, her aşamada yönetmen ve oyuncularla bir arada olması sağlanmış, Bursa'nın Orhaneli ilçesinde 6 dönümlük bir alan üzerinde kurulan film setinde hareket etmelerine özel izin verilmiş.

Filmin yönetmeni Ezel Akay belgeselin çekimlerine özen göstermiş ve filmin teknik özelliklerini, filmde dönemin ruhunu yansıtmak için uyguladığı yöntemi özel olarak belgeselde anlatmış.

Belgesel gösteriminden sonra yönetmeni Erün ile yaptığımız söyleşide filmin çekildiği alana, film setinin boyutlarına, Ezel Akay'ın filmin yönetiminde gösterdiği titizliğe ilişkin bilgiler aldık. İzlediğimiz diğer kamera arkası filmlerinden farklı olarak bu belgeselde filme ilişkin olumsuzlukların da olduğu gibi yansıtılmış olduğunu gördük.

Bir söylentiye göre; ölümlerinden sonra Hacivat ile Karagöz arasında geçen konuşmaları Şeyh Küsteri öğrenir ve aydınlatılmış bir perdeye ikisini yansıtarak konuşmaları eğlenceli söyleşilerine tekrar devam eder. Bu sayede Hacivat ile Karagöz dilden dile, perdeden perdeye dolaşarak günümüze kadar ulaşır.

Her ne kadar sürç-i lisan ettikse affola.

**KOMŞULARIMIZIN HER BİRİNE GÜLER YÜZLÜ
DAVRANABİLİRSEK, TOPLUMUN HUZURU İÇİN DE ADIM
ATMIŞ OLURUZ.**

Başkalarına ve kendimize günde ortalama kaç soru soruyoruzdur? Meğer ne çok incelenmiş bir konuymuş bu. Hele çocuklar için. İngiltere’de yaşları 2 ile 10 arasında çocuklu bin anneyle yapılan araştırma, günlük ortalamanın 300 kadar olduğunu, 4 yaş ve altında kız çocuklarında ise bu sayının 390 çıktığını göstermiş(*). Büyüdükçe soru sayısı, iyi ki, düşmüş (yoksa ne yapardık?). Yetişkinlere sorulduğunda 5 ile 20 arası diyenler çıkmış.

Yine de her soru algılandığı kadarıyla yanıtlanır. Sorunun zihnimizde bir karşılığı olması gerekir. “Yalnızca yanıtını arayacak durumda olduğumuz soruları ıhtiriz.” Nietzsche’nin sözüdür. Doğru şeyi soruyor bile olsak, yanıtlayacak kimsenin dünyasında yoksa eğer, iyi bir soru sayılmaz. Kapı numarasını arıyorsanız, bir posta dağıtıcısına sormak en uygunudur.

Bir soru dile getirildi ve eksiksiz ıhtildi mi tamamdır, iyi soruldu demek değildir. İyi soruların nitelikli bir bileşimi olur. Önce yanıtın beklenen ayrıntısı kararındadır. Ne çok fazla, ne de hiç yok denecek kadar az ayrıntı. Akıllı bilgisayara “Ne var ne yok?” diye sorulmuş da, o zavallı bilgisayarın homurdana homurdana çok ciddi arıza verdiği anlatılır. Tabii aslı yoktur, ders için yaratılmış kurmaca bir öyküdür.

Sorunun niteliğinde bir bileşen istenen ayrıntı ise bir diğeri açıklıktır. “En uygun...” diye başlayan sorular çoğunlukla kapalılığın örneği olur. Meslek, konut, iş ve eş için “En uygunu” sorulmaz mı, insanı ifrit eder. Kim için? Hangileri arasında? Ne amaçla? Ne pahasına?

Böyle ‘kapalı’ kalmaktan başka, bir de soru bileşenlerinde netlik sorunu olur. “Semtin çöp, okul, güvenlik, komşu iletişimi sorunlarına çözüm en hızlı nasıl bulunur?”. Her biri ayrı konu ve ilgiliyi kapsayan karmakarışık bu yumakta ipin ucunu bulup çözmek çok güçtür. Soru dediğin, hedefinde net olmalıdır.

Bazı sorular vardır sonradan anlarız ki, bir şeyi öğrenmek değil, bir şeyi duyumsatmak için dile getirilmiştir. “Enişte! Küçükken de sen hep böyle suskun muydun?” sorusu daha ziyade yanıt beklenen kişinin ezikliğini, işbilmezliğini, hatta pısrıklığını vurgulamaya yöneliktir. Bir hocamdan duymuştum; böylelerine, ‘retorik soru’ derlermiş. Konuşmaya destek, renk, hareket katmak amaçlı, gerçekte sorulmayan, sorma amacı taşımayan soru. Tabii bu tipte olanları, doğru soru sayamayız.

Aklından geçeni, bilinenleri belli ederek soru sormak gibisi yoktur. Sınav sorularında en çok karşılaşılan sıkıntı, nelerin bilindiği ile yanıtlanacağıdır. Neleri bilip neleri öğrenmek istiyoruz? İşte doğru soru olmanın temel taşlarından biri.

Anlamayı destekleyen, zihni açan, en azından bir ‘tık’ daha berraklık sağlayacak, belki daha ileri soruları akla getirecek soru doğrudur. Soru soruldu mu, sanki bir makinedeki somun sıkıştırılıyor değil de, fide versin diye toprağa bir tohum atılıyor gibi olmalıdır. Doğru soru özünde bir tohumu taşır.

Sorunun değeri doğru olmasındadır. İyi biçimlenmesi de soruyu işler yapar. Değerli ve çalışır bir soru... Böylesi karşıdakinin zihninde derhal parçalarına ayrılıp küçük, birbirine bağlı düşünce bölümlerine indirgenebilir. Böylece karşıdakini adım adım yanıtın bileşenleriyle düşünmeye yöneltir. Yanıtlayan da bundan keyif duyar. Bu hevesle o soru akılda iyice işlenir. Uygulanabilir bir karşılık bekleme şansı artar. “Otoyoldan çıktıktan sonra kaçınıcı kavşaktan dönsem?” sorusu,

yanıtlayıcı yol üzerindeki kavşakları bir bir gözünün önüne getirmeye, adeta aracıyla oralarda geziyormuş düşünüyormeye zorlar.

Bir de şunu unutmam: doğru soru yönlendirmez, asıl yanıt hakkında karşıdakini özgür bırakır. Amerikan filmlerinin mahkeme sahnelerinde olur hani. Sanığın katil olduğu kanıtlanmamıştır daha. Savcı, tanığa kimliğinden sonra ilk sorusunu sorar: “Katilin şurada oturan genç olduğunu nasıl anladınız?”. Sanığın avukatı olan kahramanımız ayağa fırlar ve diklenir: “İtiraz ediyorum. Tanığı yönlendiren bir soru”. Artık duruşma hakimi ne der, o da öyküye bağlıdır.

“İyi biçimlendirilmiş bir soru, salyangozların sırtlarında kabuklarını taşıdıkları gibi yanıtını da arkasında taşır.” demiş bir yabancı yazar. Öğrenileceklerin üzerinde gerçekten ağır bir örtü var ve bu örtü tam yerinden tutularak zarıfçe açılacaksa, doğru ve iyi soruyu hakkıyla becerdik diyebiliriz.

(*) <https://www.telegraph.co.uk/news/uknews/9959026/Mothers-asked-nearly-300-questions-a-day-study-finds.html>

YENİ ÜYELERİMİZ

Geçtiğimiz ay içerisinde üyelik başvurusunda bulunan ve Yönetim Kurulumuz tarafından üyeliği onaylanan Alev Akman, Mehmet Ertuğrul Bekcan ve Menekşe Arslan’a aramıza hoş geldiniz diyor, bu gönüllü desteklerinden dolayı teşekkür ediyoruz. Henüz üye olmayan komşularımızı da aramızda görmek istiyoruz. Üye formunu doldurup bir fotoğraf vermeniz yeterli.

Yıllık üyelik aidatımız 30 TL.dir. (18-25 yaş gençler için 1 TL.)

PLASTİK POŞETLER ARTIK ÜCRETLİ

**ŞİMDİ BEZ TORBA KULLANMAYA ÖZEN GÖSTERELİM,
YENİ BEZ TORBALAR ÇİĞDEMİM DERNEĞİNDEN
7.5 TL’YE TEMİN EDİNİLEBİLİR. (3 ADET 20 TL.)**

Ağır ağır ölürlər; okumayanlar, müzik
dinlemeyenler, vicdanlarında hoşgörüyü
barındırmayanlar.

Pablo Neruda

Yekta Kopan:

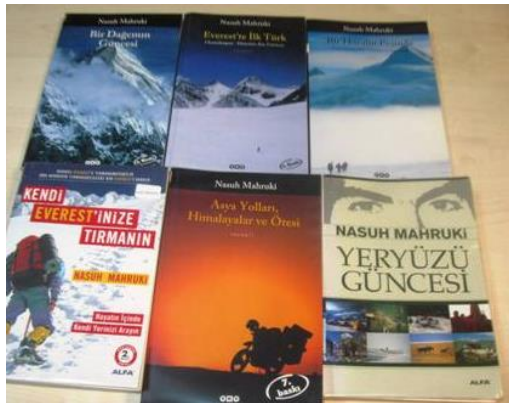
- 1743- Aile Çay Bahçesi (Yerli Yazın)
 17354- Kediler Güzel Uyanır (Yerli Yazın)
 19454- Aşk Mutfağından Yalnızlık Tarifleri (Yerli Yazın)
 19636- Yedi Derste Vicdan Muhasebesi (Yerli Yazın);
 24275- Bir De Baktım Yoksun (Yerli Yazın)

Kemal Ateş:

- 4- Çürük Kapı (Yerli Yazın)
 703- Bir Şarkıyı Dinlerken (Yerli Yazın)
 13136- Öğretemediğimiz Türkçe (Araştırma-Dil- Türkçe),
 23384- Geç De Olsa (Yerli Yazın)
 28613- Toprak Kovgunları (Yerli Yazın)

Köy Enstitüsü Kitapları

- 1414- Köy Enstitüsü Siteminin Düşünsel Temelleri- Niyazi Altunya (Araştırma- Eğitim)
 2967- Köy Enstitüsü Yılları- Talip Apaydın- (Yerli Yazın)
 2968- Köy Enstitüleri ve Ötesi- Mahmut Makal- (Araştırma- Eğitim)
 3069- Mektuplarla Köy Enstitüsü Yılları- İsmail Hakkı Tonguç- (Araştırma- Eğitim)
 6103- Tahtakuşlar'dan Paris'e Bir Köy Enstitüsünün Anıları- Hasan Kudar- (Araştırma- Eğitim)
 13449- Özgürleşme Eylemi: Köy Enstitüleri- Mehmet Başaran (Araştırma- Eğitim)
 19811- Köy Enstitüsü Aydınlığı- Hüseyin Bayezit- (Araştırma- Eğitim)
 20985- Düziçi Köy Enstitüsü Ve Sonrası Kimi Anılarım- Ahmet Lütfi Dağlar- (Araştırma- Eğitim)

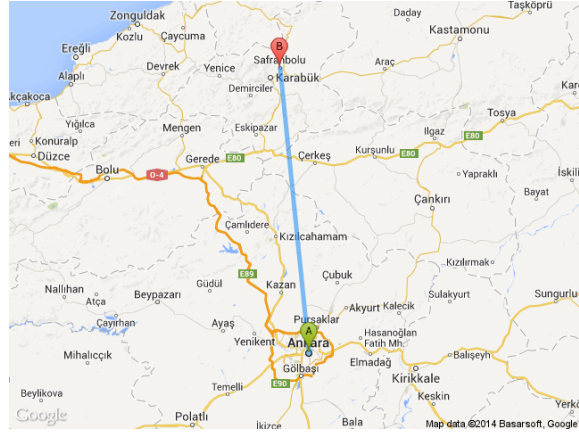

- 29682- Sabahattin Eyuboğlu ve Köy Enstitüleri- Mehmet Başaran(Araştırma- Eğitim)

Nasuh Mahruki:

- 830- Bir Dağcının Güncesi (Yerli Yazın)
 18703- Everest'te İlk Türk (Yerli Yazın)
 27062- Kendi Everest'inize Tırmanın (Araştırma- Kişisel Gelişim)
 28425- Asya Yolları, Himalayalar ve Ötesi (Gezi),
 28426- Yeryüzü Güncesi (Gezi),
 29311- Bir Hayalin Peşinde (Yerli Yazın)

1994 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesine girmesinin ardından “Dünya Kenti” unvanına kavuşmuş ve daha bakımlı bir hale gelmiş, vadideki safran çiçeği Safranbolu... Türk evleri mimari özellikleriyle oldukça büyük ilgi gördüğünden dolayı, 1976 yılında önce SİT alanı ilan edilmiş ve daha sonra Dünya Miras listesindeki şehirdeki 1131 eser koruma altına alınarak restorasyonu yapılmıştır.

Karabük ilinin ilçesi olan Safranbolu ile Karabük arası 8 kilometre kadar. Ankara'ya uzaklığı ise 220 kilometredir.

Hıdırlık Tepesi'nde 1840 yılında ölen Hasan Paşa'nın türbesi ve Hıdır Paşa'nın mezarı bulunmakta. Ayrıca büyük bir çınar ağacının altında Kurtuluş Savaşı kahramanı Dr. Ali Yaver Ataman'ın anıt mezarı bulunmaktadır. İzzet Mehmet Paşa Cami, caminin yanında bulunan Demirciler Çarşısı Akçasu Kanyonunun üzerine kurulmuş. Safranbolu'daki en büyük cami özelliğini koruyan, 1661- 1662 yıllarında ibadete açılan Köprülü Mehmet Paşa Camisi kare planlı olarak inşa edilmiştir. Köprülü Mehmet Paşa Camii avlusunda bulunan Güneş Saati'nin 19. yüzyılın ortalarında yapıldığı tahmin edilmektedir. Safranbolu'da çarşı içinde Çeşme Mahallesi'nde bulunan Cinci Hanı ve Cinci Hamamı, asıl adı Hüseyin olan Cinci Hoca tarafından yaptırılmıştır. Kazdağlı Mehmet Ağa tarafından 1778 yılında yaptırılan Kazdağlı Camii Safranbolu'nun önemli tarihi yapılarından biridir.

Tekke Üstü Mescidi ve Tarihi Eski Gezi Hamamı'nı da gördükten sonra aralarında Eski Hükümet binası olan bir grup binanın olduğu yere geliyoruz. Eski Hükümet Konağı, Kaymakamlıkça Kent Tarihi Müzesi olarak düzenlenmiş, arkasında eski Cezaevi binası ve Saat Kulesi bulunmaktadır. Bu binaların bulunduğu yer “kale” olarak adlandırılan bir tepedir. Eski Hükümet Binası tarihi içinde-askeri, mülki ve adli yönetim merkezi olarak kullanılmış. Kale mevkiinde bulunan, Padişah Üçüncü Selim'in sadrazamı Safranbolu'lu İzzet Mehmet Paşa tarafından 1797 yılında yaptırılan Saat Kulesi, Sultan İkinci Abdülhamit devrinde 1890 yılında yaptırılan Cephane Binası ve 1906 yılında yaptırılan Cezaevi Binası vardır.

MAHALLENİN SAKİNİ DEĞİL SAHİBİYİZ!

Değerli komşularım,

Bu sayıda sizlerle web sitemdeki bir yazıyı paylaşmak istiyorum. Yıl 2008. Artık yazıda bahsettiğim kedilerim yok. Hepsi oldukça iyi koşullarda, uzun ve kaliteli bir yaşam sürerek aramızdan ayrıldılar. Ancak yazıdaki uyarılar benim için hep yol gösterici oldu. Sizlerin de yararlanacağınızı düşünüyorum.

Kedinizi En Fazla Kaç Gün Yalnız Bırakmalısınız?

Bu, çok sorulan bir sorudur. Çünkü kediler, köpeklerin aksine gün boyunca çok daha az bakım gerektirirler. Örneğin, köpeklerin günde 2 ya da 3 kez gezdirilme zorunluluğu kedilerde yoktur. Bu sayede, evden erken çıkıp, geç gelebilme rahatlığınız vardır. Ancak bu, onları çok uzun zaman yalnız bırakabileceğiniz anlamına gelmemektedir.

O halde bu süre ne kadar olmalıdır? **24 saat mi, 48 saat mi?**

Bir veterinerin bu konudaki deneyimi bize önemli ipuçları verebilir. Bir kedi sahibi, kedisini tam **2 hafta** yalnız bırakmış. Döndüğünde ise, korkunç bir manzara ile karşılaşmış. Giderken, çok büyük iki kaba su ve mama koymuş. Ancak muhtemelen gittikten 1-2 gün sonra su kabı, mama kabının içine dökülmüş ve mamaları bozmuş. Böylece kedi 2 hafta boyunca hiçbir şey yiyememiş ve içememiş. Çok hasta olarak veterinerine götürülmüş ve tedavi edilmiş ancak büyük bir üzüntüye ve harcamaya neden olmuş bu durum.

Aslında en uzun yalnız bırakma süresi, **24 saat** olmalıdır. Çok zorunlu hallerde 36 saat veya 48 saat de olabilir ama **en güvenli süre, 24 saattir.**

Kediler çok hassas hayvanlar olduğundan, herhangi bir nedenle hastalanabilir. Kontrol eden biri yoksa yardımsız kalır. Kedisini kendi başına bırakıp, döndüğünde ölüsüyle karşılaşan kedi sahibi sayısı az değildir. Kedilerin başına en sık gelen durum, **idrar yolu tıkanmasıdır**. Müdahale edilmediğinde, 3 gün içerisinde çok büyük acılar çekerek hayatını kaybedebilir.

En doğrusu, kedinin bir kişi tarafından **günde 2 kez kontrol edilmesi** ve suyunun tazelenerek, sevdiği bir yaş mamanın verilmesidir. Böylece iyi beslenip, durumunun iyi olduğu da gözlenmiş olur. Kediye bakan kişi, onunla bir süre oynamalı, okşamalı, evde biraz zaman geçirmelidir. Örneğin TV seyretmeli ki, kedi evde yalnız olmadığını hissetsin.

Elbette pek çok kedi, herhangi bir sorun yaşamadan bir süre yalnız kalabilmektedir. Fakat olumsuz durumların da olabileceği göz önüne alınmalıdır. Eve döndüğünüzde ölüsüyle karşılaşmak, bütün hayatınızı etkileyecek bir travma olacaktır. Bu nedenle, kedinize bakan kişileri seçerken de çok dikkatli olmalısınız.

Buraya kadar, www.petplace.com isimli siteden, Dr. Jon'un yazdıklarını sizlere aktardım. Bundan sonra kendi deneyimlerimi aktarayım.

Uzun yıllar 4 kedim olduğu için (şimdi ne yazık ki 3 kaldılar), ancak kısa tatiller (3-5 günlük) yapabildim. Bu kısa tatillere giderken de, olabilecek en kötü ihtimalleri tahmin etmeye çalıştım. Hatta eğer seyahat sırasında başıma kötü bir şey gelirse, kedilerimle ilgili olarak neler yapılması gerektiğini belirten bir vasiyeti de, hem veterinerime, hem de kedilerime bakan arkadaşşıma yazılı olarak bıraktım.

Ancak, 1-2 günlük seyahatlerimde kendi başlarına kalabileceklerini de düşünerek, yurt dışından 4 gözlü, pille çalışan, 8 saatte bir gözlerden birinin açıldığı mama kabı aldım. 1-2 gün için kimselere muhtaç olmayacağım için de çok mutlu oldum. Ama tatile gitmeden önce saati ayarlayıp, evde deneme yapmak istedim. İlk turda çok başarılıydı. Ancak 2. turda bizim **Tarçın** mekanizmayı kavrayıp, açılan gözdeki mamaları mideye indirdikten sonra, burnu ile ite ite diğer gözün de açılmasını sağladı, sonra 3. ve 4. gözleri

boşaltınca, hayallerim başlamadan bitmiş oldu. Onları 24 saatten fazla yalnız bırakmadım. Her bırakışında da mutlaka günde 2 kez bakan biri oldu.

Bakan kişi çok önemli. Çoğunlukla yakınlarımıza bırakmayı tercih ediyoruz. Ancak bir dönem, işyerimden genç bir kıza bıraktım. Çok becerikli, hayvanları seven, akli başında bir kızdı. Erkek kardeşi ile birlikte bizde kalacak, hem kedilere bakacak, hem de normal yaşantısını sürdürecekti.

Giderken yoldan defalarca telefon ettiğim gibi, gittikten sonra da aramalarımı sürdürdüm. Her şey yolundaydı. 3. gün, evde olması gereken saatte aradım, kimse yok. Yarım saat arayla, defalarca telefon ettim, yok. Gece 00:30'da evde buldum. Meğer kardeşi ile gezip, birlikte sinemaya gitmişler. **“Kedi işte, nasılsa evde bekler”** diye düşündüler herhalde. Gerekli konuşmayı yapıp, ertesi sabah yola düştüm ve döndüm. Ansızın döndüğüm için de, evi toparlama fırsatları olmamış. Sigaralar içilmiş, ayakkabılarla evde dolaşmış, ayaklar sehpalara dayanmış ve başka bir sürü şey. Tahmin edilebileceği gibi çılgına döndüm ve parasını ödeyip gönderdim.

Bu olaydan sonra da, bakıcı seçme konusunda hep çok daha fazla titizlik gösterdim ama tatillerim de hiçbir zaman 5 günden fazla olmadı.

Siz siz olun, yazdıklarımı dikkat edin ve tedbirli olmayı unutmayın.

Sağlıcakla ve patili kalın.

RIFAT ILGAZ MÜZE EVİ

Turhan Demirbaş – Başak Sitesi

Rifat Ilgaz Kültür ve Sanat Evi, Kastamonu'nun Cide ilçesinde bulunmaktadır. Rifat Ilgaz vefat ettikten sonra onarılan müze her yıl yerli ve yabancı turist akınına uğramaktadır. Müzede Rifat Ilgaz'ın eserlerinin yanı sıra kişisel eşyaları da yer almaktadır. Hababam Sınıfı kitabının yazarı olan Cide sevdalısı Rifat Ilgaz'ın evini Çiğdemim Derneği'nin gezisi sırasında ziyaret ettik.

BİRLİKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ.

Ankara Devlet Opera ve Balesi (ADOB) 4 Nisan 2019 akşamı **P. İ. Çaykovski**'nin besteleri ile Shakespeare'nin ölümsüz eseri Romeo ve Juliet'inden esinlenerek yaratılan **Romeo ve Juliet** adlı baleyi sergilemeye başladı. Bu eser üzerine yapılmış kayda değer koreografilerin öyküsünü Sayın Necla Çıkıgıl'ın yazılarında bulabilirsiniz (<http://www.sanattanyansimalar.com/yazarlar/necla-cikigil/dort-iliginc-romeo-ve-juliet-balesi/1973/>), (1).

Öncelikle eserin müziklerini anlatmak gerekli. Koreografiyi yaratan ve librettoyu bu yapım için düzenleyen **G. Armağan Davran** ile **A. Volkan Ersoy** ellerindeki metrelerce Çaykovski kumaşından anlatmak istedikleri olay ve duygulara uygun bölümleri seçip, kesip biçip bir bale dikmiş, ya da kıymetli taşlar bir araya getirilerek bir tür “müzik mücevheri” eseri tasarlamışlar. O eser de canlanıp ayağa kalkıp dans etmeye başlamış. Şef **Murat Cem Orhan**'ın partiyonundan bana gösterdiğine göre Çaykovski'nin ağırlıklı olarak 6'ncı Senfonisi ile 2, 3 ve 5'inci ve Manfred Senfonilerinden, Francesca da Rimini Senfonik Fantezisi'nden, Yevgeni Onegin operasından, Romeo ve Juliet Fantezi Uvertüründen, Hamlet Fantezi Uvertüründen,

İtalyan Kapriçyosundan, Yaylı Çalgılar Serenadından ve Fırtına Fantezi Uvertüründen çeşitli bölümleri seçip birleştirmişler. **Tolga Taviş** de bu parçaların arasındaki geçişler için gerekli müzik düzenlemeleri yapmış. İşte böylece ortaya “haute couture” bir bale çıkmış. Özellikle üç kafadarlar Romeo, Mercutio ve Benvolio'un danslarında kullanılan (2. Senfoni) bölüm, betimlenen “aklı havada

gençlere” o kadar uyumuş ki tarifi imkânsız, seyredilmeli, hem de defalarca (<https://www.youtube.com/watch?v=CRGK4cv0k9c> yaklaşık 16'ncı dk.). Keza balo sahnesindeki, Tybalt-Mercutio, Tybalt-Romeo düello sahnelerindeki ve kilise sahnelerindeki müzikle koreografinin uyumu mükemmeldi. Hele yatak odası sahnesinde Juliet'in zorla evlendirilmek istendiği Paris'e yaklaşmak istemeyişini, ayaklarının geri geri gidişini anlatan parmak ucundaki (point'te) dansı özgün bir koreografi örneğiydi.

Prokofiev'in Romeo ve Juliet'i benim yalnız başıma kalacağım bir adada yanıma almak isteyeceğim “o” tek eserdir (2). Hadi o olmadı diyelim, neden Stravinski değil de Çaykovski seçildi sorusunun yanıtı sadece Çaykovski'nin bale anlatımını çok iyi bilmesi değil, aynı zamanda aktarılmak istenen duygulara da hâkim olması olabilir. Yine de düşündükçe yaptıkları iş bana inanılmaz geldi. Üşenmedim tek tek bakıp süreleri topladım. Davran ile Ersoy'un kullanılabilecek müzikleri seçerken tüm bu eserleri en az bir kez dinlemeleri için gereken toplam süre 533 saat ki bu da en az geceli gündüzlü 22 gün demek. Nasıl bir emek ve göz (kulak!) nuru, siz düşünün. Hazırlığı bir seneden fazla süren bu iş aslında, librettosunun benzediği Prokofiev'in kült Romeo ve Juliet balesinden sonra büyük bir risk almak demek. Ama tüm risklere ve emeklere değmiş, ortaya yepyeni ve son derece başarılı bir eser yaratılmış. İlk kez İzmir DOB 2016 Ekim'inde seyirci karşısına çıkmış olan bu eser, ardından Antalya DOB'da sahnelenmişti.

Eserin Ankara'da sahnelenış aşamalarını izledim, izledikçe de heyecanım arttı ve nihayet 4 Nisan 2019'daki Ankara prömiyer temsilinde seyircilerin arasındaki yerimi aldım. Öncelikle **Özge Başaran**'ın Margot Fonteyn'nin omuzlarını (Fonteyn ve Nureyev'in Prokofiev Romeo ve Juliet'indeki unutulmaz Juliet yorumu)

anımsatan incelikteki Juliet yorumunun uzun süre kimsenin aklından çıkmayacağına emin olduğumu belirtmeliyim. Romeo rolünde **Burak Kayıhan** ise her zaman olduğu gibi mükemmel bir "Burak Kayıhan" idi. Tüm bedeninin yanı sıra özellikle mimiklerini, omuz, boyun ve ellerini ifade amaçlı kullanması en az dansı kadar onu farklı kılan nadir bir yetenek. Sadece ellerine ve bileklerine odaklanarak izlemek bile canlandırdığı karakterin duygularını anlamaya yetiyor.

Tybalt rolünde **İlhan Durgut** ve Mercutio rolünde **Kadir Okurer**'in danslarını tarife kelimelerim yetmiyor. İkisi de hem teknik hem de artistik açıdan büyük dansçı diyerek özetleyebilirim. Özellikle düello sahnesinde önemli bir sanat eseri yarattılar. Benvolio rolünde dans eden **Umut Can Arzuman**'ın da kesinlikle onlardan aşağı kalmıyordu.

Lord Capulet rolü adeta deneyimli dansçı **Hakan Odabaşı**'nın üstüne dikilmiş gibiydi, ya da o, rolüne o denli uymuştu. Peder Lawrence rolünde **Ertuğrul Bolat**, Paris rolünde **Eren Keleş**, iki kız arkadaş rollerinde

Sultan Menteşe ile **Cansın İravul**, Leydi Capulet rolünde **Özge Onat**, Rosaline rolünde **Güleycan Kocabey**, dadı rolünde **Deniz Ertürk**, Leydi Montegue rolünde **Defne Dinçer**, Lord Montegue rolünde **Taner Oğuzhan** ve vali rolünde **Atilla Çoban** kendilerine sunulan büyük alkışı kesinlikle hak ettiler. Ve kordöbale (corps de ballet)... Balenin korosu kordöbale mükemmel çalışmıştı, beraberlikleri tüm temsili olumlu yönde etkiledi (sadece erkek dansçılardan birinin güncel Çin topuzu modeli saçını anlayamadım).

Çağda Çitkaya'nın olayların anlatımında zamanın geçtiğini hissettiren tül perde kullanımını içeren etkileyici dekor tasarımını, **Sevtaç Demirer Ulaş**'ın zarif kostüm tasarımını ve **Fuat Gök**'ün ayrıntılı ışık tasarımını ve bu yaratımda emeği geçen diğer tüm sanatçıları da kutlamak gerekli.

Genç şef **Murat Cem Orhan** (d. 1981) bu eserle bale şefliği alanında da yetenekli olduğunu kanıtlamış oldu. Bale şefliği özel bir beceri gerektiriyor. Sahnedeki sanatçının havaya sıçradığında ne zaman tekrar yere ineceğini anlık içgüdüyle hissetmek ve değneği ona göre vurmak gerektiği partisyonda yazmadığı için şefim diyen herkesin yapabileceği bir iş değil. Üstelik her dans edenin sıçrama, dönme hızı aynı olamaz, dolayısıyla her temsilde her an her şey değişebilir. Bale yönetirken sanatsal sezgiyle tetikte olmak gerekir. Orhan ve yönettiği ADOB orkestrası sahnedeki balerinleri rahat dans ettirmeyi başardılar, onlara uydular, birlikte gerçekten zarif bir sanat ürettiler.

Eminim seyredince siz de "İşte bale, yaşasın sanat ve sanatçılar!" diyeceksiniz...

Kaynaklar

1. Çıkıgil N: Shakespeare ve Romeo ve Juliet Balesi. Romeo ve Juliet program kitapçığı, DOB, 2019
2. Aydın O'Dwyer P, Gürçan B: Bale Kitabı, Akılçelen Kitaplar, Ankara 2012

(*) 07.04.2019 tarihinde www.sanattanyansimalar.com sitesinde yayınlanmış ve izinle kullanılmıştır: <http://www.sanattanyansimalar.com/yazarlar/pinar-aydin-o-dwyer/basrolde-romeo-ve-juliet/1981/>

DENİZİ SEVİYORSAN DALGALARI DA SEVECEKSİN. KORKARAK YAŞARSA, YALNIZCA HAYATI SEYREDERSİN.

Sıkça duyulan yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıkları

anormal: olağandışı	mücadele: savaşım
davet: çağrı	mülvizyon: çoklugösterim
dinamik: devingen, etkin, canlı	no-frost: karlanmaz
statik: durağan, duruk	nötr: yansız
fark: ayırım	paralel: koşut
kelime: sözcük	sivi (CV):özgeçmiş
marj: pay	tavsiye: öğütleme, salık verme
medyatik: ünlü, tanınmış	teyit: doğrulama
möbleli: dayalı döşeli	vejetaryen: etyemez

Yazımı karıştırılan sözcükler

Doğru / Yanlış
entelektüel / entellektüel
istakoz / istakoz
kolektif / kollektif
unvan / ünvan
kapüşon / kapşon
külot / kilot
cüzam / cüzzam

Doğru / Yanlış
Gürcü / Gürcistanlı
mönü / menü
ilkokul / ilk okul
ortaokul / orta okul
hafta sonu / haftasonu
karnabahar / karnıbahar
vejetaryen / vejeteryan

Tam Karar Verilmemiş Sözcükler

Türk Dil Kurumu (TDK)
yurt dışı
yurt içi
eş anlamlı
ilk yardım
ara bulucu
rastgele
kuş bakışı

Dil Derneği (DD)
yurtdışı
yurtiçi
eş anlamlı
ilkyardım
arabulucu
rasgele
kuşbakışı

1. Sözcükler ağırlıklı olarak Türk Dil Kurumu ve Dil Derneği sözlüklerinden derlendi.

2. TDK, 12 Eylül 1980 sonrası Askeri Konsey emriyle yeniden biçimlendirilen, artık 80 öncesi gibi özerkliği bulunmayan bir kurum. DD ise bu duruma karşı çıkan ve Atatürk'ün kurduğu TDK'nin ilkelerine bağlı olan dil ve yazın çevrelerince 1987'de kurulan bir dernek. Bugün Türkçeleşme çabalarını ağırlıklı olarak DD sürdürmektedir.

Edebiyat Topluluğunun, öğrencileri yazarla buluşturma etkinliğini mayıs ayında gerçekleştirdik.

Mahallemizdeki Ahmet Barındırır İlkokulu 3. Sınıf öğrencilerini yazar Pelin Güneş ile buluşturup, Elma Yayınevi'nden çıkan "Ceren Konuyu Anlamadı" adlı kitap üzerinden bir söyleşi gerçekleştirdik.

Kitabın kahramanı aykırı soruları ve farklı bakış açıları ile arkadaşlarından ayrılmakta hatta onların tepkilerini çekmektedir. Yazar neden böyle bir kahraman seçtiğini, öğrencilerin duygu ve düşüncelerini de alarak açıklamaya çalıştı. Çocuklardan gelen cevaplar o kadar güzeldi ki, başta yazar olmak üzere orada bulunan tüm yetişkinlerin hayranlığını kazandılar.

Bir öyküdeki "Ezik" kelimesinin anlamını ve insanlar üzerinde yarattığı duyguyu konuşurken de, duygunun öfke olduğu ve nasıl baş edileceğine gelindi. Yöntemleri farklıydı. Neredeyse her çocuğun kendine göre bir yöntemi vardı. Kimisi 10'a kadar saydığını, kimisi yastığı yumrukladığını söyledi. Bir öğrencinin de " Ben öfkelenince güzel şeyler düşünürüm" demesinden çok etkilendim. Bu yaşta böyle bir çözüm bulması harikaydı.

Bu kadar güzel yetişmiş, yetiştirilmiş öğrenciler umudumuzu tazeledi. Umarım yazarla buluşmak, buluşturulmak, onların okumaya ve yazmaya olan heveslerini artırmıştır.

4.yıl etkinliğimizde daha iyisini yapabilme umuduyla,

TSF SATRANÇ ANTRENÖRÜ
TSF ULUSAL HAKEM
HATİCE CAYMAZ
hcaymaz.arbiter@gmail.com

SATRANÇ ÖĞRENİYORUZ

İYİ TAŞ DEĞİŞİMLERİ

Sevgili satranç severler bu ay dergimizde taş değişimlerini anlatmaya iyi taş değişimiyle devam ediyoruz .

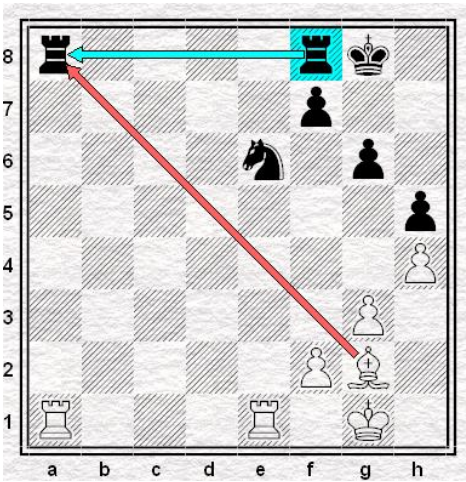
- Etkili rakip taş ile oyuncunun etkisiz taşının değiştirilmek istenmesi taş değişimine neden olur. Örneğin; son derece etkili bir fil, korunduğu halde oyuncunun pasif kalan atı ile alınabilir. Bu şekilde rakip de bu atı alacaktır. En nihayetinde etkili rakip taş ile sahip olunan etkisiz taş değiştirilmiş olur.
- Zorunluluk durumları da taş değişimine işaret eder. Kimi pozisyonlarda oyuncunun zorunlu olarak yaptığı hamleler vardır. Örneğin; rakip taşlardan biri oyuncuya şah çektiğinde, şahın kaçacak yeri olmayabilir. Oyuncunun başka bir taşı, şah çeken rakip taşı alabilecek durumdaysa mecburen alacaktır. Aksi takdirde oyun biter. Bu durumda rakip taşlardan bir diğeri, zorunlu hamle yapan taşı aldığı anda, taş değişimi yaşanmış olur.

İYİ TAŞ DEĞİŞİMİ BİR TAŞI, RAKIBİN DAHA GÜÇLÜ BİR TAŞI İLE DEĞİŞTİRMEKTİR.

Bu değişim oyuncuya fayda sağlar.

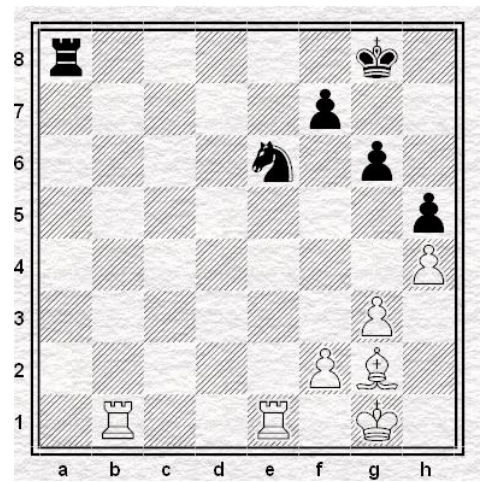
Örneklerle anlamaya çalışalım.

Örnek 1

Değişimden önce

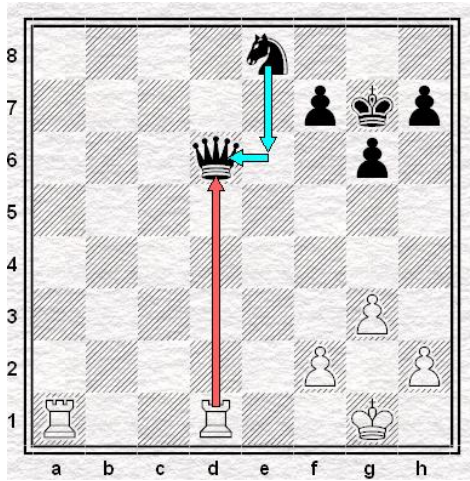
Beyaz oyuncu, fil ile kaleyi aldı.
Siyah, kale ile fili alıyor.

Değişimden sonra

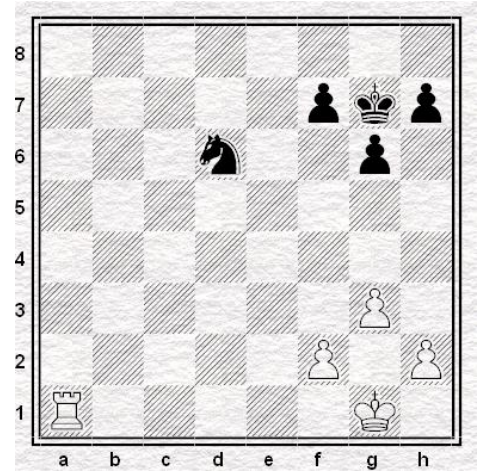
Beyaz fil kaybetti. Karşılığında kale aldı.
Beyaz fil vererek daha güçlü olan kale kazandı.
Bu değişim beyaz için yararlı bir taş değişimidir.

Örnek 2

Değişimden önce

Beyaz oyuncu kale ile vezir.
Siyah oyuncu at ile kaleyi aldı.

Değişimden sonra

Beyaz için yararlı bir değişim
Çünkü beyaz, kale karşılığında vezir aldı.
Beyaz 5 puan değerinde taş verdi.
Karşılığında 9 puan değerinde taş aldı.

İYİ BAYRAMLAR

İspanyollar 16. yüzyılda Orta ve Güney Amerika'yı ele geçirdiklerinde sanat, mimari ve bazı bilim dallarında oldukça ileri uygarlıkları olan insanlarla karşılaşmıştı. Fernando Cortez 1521'de, Meksiko şehri yakınındaki Aztek'lerin merkezine saldırdığında, dört metre çapında ve 18 ton ağırlığında yuvarlak ve yassı bir taşa rastladı. Üstü 1502'de işlenmiş bu taş, **Aztek Takvimi** idi. Üzerinde tüm evrenin düzenlenmesini anlatan bilgi ve tanrılarla insanların ilişkilerini bildiren yasalar yazılıydı.

Aztek'lerin yaratıcı ve baş tanrısı Tezcatlipoca idi. İnsanlara canlarını onun verdiği sanılırdı. İkinci sıradaki tanrıları Quetzalcoatl ise güneş, hava ve akıl tanrısıydı. Açık renk tenli ve uzun sakallıydı. Bir barış ve bolluk sürecinden sonra, yeniden dünyaya döneceği vaadiyle baş tanrı Tezcatlipoca tarafından yanına çağırılmıştı. Cortez Meksika kıyılarına ayak bastığında, Aztekler ikinci sıradaki bu tanrıların geri döndüğünü sanmışlar, bu nedenle Cortez'in önünde eğilmişler, savaşmamışlar, yani Meksika'yı istilasına karşı gelmemişlerdi...

Meksika efsanelerinden en fazla dikkati çeken, dünyanın yaratılışını anlatan öyküdür. 18 tonluk taşın üzerindeki kayıtlara göre, tanrı Tezcatlipoca ve tanrı Hurukan dünyanın yaratılışıyla ilgili açıklamalar yapmıştır. Buna göre önce dağlar, denizlerden yükselerek meydana gelmiştir. Sonra nehirler ve bitki örtüsü, daha sonra türlü hayvanlar ve en sonundaysa insan meydana gelmiştir. Bu bilgi, biz jeologların bilgilerine pek de uzak bir anlatım değil. Hiç olmazsa evrime yakın bir kabul oluyor...

Tanrı Hurakan ise rüzgâr tanrısı olup, geceleri olağanüstü hız ve sertlikte eserd. Bu günde O'nun adını taşıyan rüzgârlar, Karayip'ler, Meksika ve ABD'de hâlâ esmekte, kimi zamanda kasırgalar oluşturup her şeyi silip süpürmektedir...

Aztek ve Mayalarda, ilginç bir dört güneş efsanesi vardı. Bu efsaneye göre, yaşanan bugünkü devirden önce, dört devre daha var olmuştu. Buna göre ilk devrede kaplanlar insanları parçalamış, ikinci devrede korkunç rüzgârlar insanları sürüp götürmüş ve ölümden kurtulanlar maymuna dönmüştü. Üçüncü devrede volkanlardan çıkan ateş ve lavlardan kurtulmak için insanlar kuşa çevrilmişti. Dördüncü devre sonundaysa, oluşan taşkınlar sırasında insanlar balığa dönmüştü. Bugün yaşadığımız devre ise, depremlerle son bulacaktı.

Tanrı, takvimi ve yaşamın her yönünü düzene sokmuştu. Bir yılda 20 günlük 18 ay vardı. Her ayın sonu bayram olarak kutlanırdı. Yüzyıl karşılığı olan 52 yılın sonunda ise, çok büyük bir bayram yapılırdı. Ama herhangi bir 52 yıl sonrasında evrenin sonu gelecekti. Onlara göre evrenin öyküsü böyleydi...

İnkalar, altının güneşten gelen bir çeşit şekerleme olduğunu düşünür, bunun için altından süsler, takılar ve mezar taşları bile yaparlardı. İspanyollar ve Portekizliler orta veya güney Amerika'yı işgal ettiklerinde, bu altın bolluğunu görünce, bütün bu antik değerleri eritip ülkelerine taşımışlardı. Eritilen bu kültür varlıkları, maalesef günümüz insanların büyük kaybı olmuştur.

İnkalar, Capacocha dedikleri kutsal törenlerini depremler, kasırgalar, volkan patlaması ya da savaş sonrası yapar, doğal felaketlerden korunmak için de, yaratıcı tanrıya insan dâhil çeşitli adaklar sunarlardı...

Hristiyanların, İsa'nın doğuşu olarak kutladığı Noel, Orta Asya'daki Türklerde **yeniden doğuş** bayramıdır. Türklerin tek tanrılı dini kabul etmeden önceki inanışlarına göre, yeryüzünün tam ortasında bir akşam ağacı vardı. Buna hayat ağacı diyorlardı (bu ağacı, Türk halı ve kilimlerinde motif olarak görürüz). Güneş Türklerde de çok önemliydi. İnançlarına göre gecelerin kısılp, gündüzlerin uzamaya başladığı 22 Aralıkta, geceyle gündüz savaşı, uzun bir savaştan sonra, gün geceyi yenerek zafer kazanırdı. İşte güneşin bu zaferi yani yeniden doğuşu, akşam ağacı altında büyük şenliklerle kutlanır, güneşin yeniden doğuşu, bir **yeni doğum** olarak algılanırdı. Bu bayramın adı **Nardugan** (nar=güneş, dugan=doğan) yani **doğan güneş**'ti...

Güneşi geri verdi diye, bayram sırasında tanrı Ülgen'e dualar edilir, dualar tanrıya gitsin diye de akşam ağacı altına hediyeler konulurdu. Dallarına bezler bağlanıp, tanrıdan o yıl için dilekler dilenirdi. Halen Türkler tarafından kutlanan hidrellez kutlamalarının kökeninde sanırım bu kabul yatmaktadır... Bu bayramda evler temizlenir, güzel giysiler giyilir, akşam ağacı etrafında şarkılar söylenip oyunlar oynanırdı. Yaşlılar ve büyükler ziyaret edilir, aileler bir araya gelerek yiyip içilirdi. Eğer bayram bütün aile ve dostlar bir araya gelerek kutlanırsa, ömrün uzayacağı ve uğur getireceğine inanılırdı. Hunlar Avrupa'ya geldiğinde, Türklerin söz konusu bu bayramını gören Hristiyanların, daha sonra aynı bayramı uyguladığı söylenir (kaynak, Muazzez İlmiye ÇİĞ).

Bugün bize düşen görevse, bu yüzyılda bile hurafelere inanan bazı insanlarımıza, doğru ve bilimsel gerçekleri anlatıp, toplumu yönlendirmek olmalı diye düşünüyorum.

KİTAP TANITIMI

Turhan Demirbaş – Başak Sitesi

Meşrutiyet ilanından sonra bir Fransız gazetesi Türkiye'de olup bitenleri ilk kaynaktan öğrenmek için İstanbul'a muhabir göndermeye karar verir. Türk asıllı bir Fransız gazeteci bu işe talip olur ve köklerinin bulunduğu şehre, İstanbul'a doğru yola çıkar.

Dergi ve kitapta yayınlanan mektuplara "Ebedi Mektup" adı verilir. Murat Gülsoy'un bu eserinde roman kahramanımız Fuat; 1908 yılında Fransa'daki arkadaşına birçok mektup gönderir. İstanbul'da geçirdiği günlerinde yaşadıklarını ve gördüklerini mektup ile anlatır. Kitabın 103. Sayfasında İstanbul'u tasvir eder;

Galata'nın kasvetli bir labirenti andıran sokaklarından kıvrılarak limana inmek, köprüden karşıya yürüyerek geçmek, Mısır Çarşısı'nda bin bir çeşit baharatı içimize çekerek dolanmak, ardından Sirkeci'de birbirine tıpatıp benzeyen iki Rumelili kardeşin işlettiği Ali Efendi Lokantası'na gidip kendimize güveşte piliç turlüsü, tereyağlı pilav, cevizli kaymaklı elma kompostosuyla harika bir ziyafet çekerken yan masalarda yemek yiyen memurların konuştuklarına kulak kabartmak, yemek üzerine içilen bol köpüklü şekerli kahvenin tadını çıkaracak güzel gölgeli bir kahve aramak, Hacı Bekir'in ustalarından lokumlarında yemek.

Kütüphane No; 1709

Can Yayınları, Nisan 2014, 7000 adet basılmış

“Geçti Bor’un pazarı sür eşeği Niğde’ye” sözüyle sıklıkla andığımız şehrimize ve Pers dilinde “Güzel atlar ülkesi diye bilinen Kapadokya’ya doğru büyük bir heyecanla yola çıkıyoruz.

Üniversiteyi bitirip, çalışma hayatımın başladığı şehirdir Niğde. Ve ilk ayrılışımdır ailemden. Bu sebeple hep kalbimde ve aklımda güçlü bir yere sahiptir. Bu şehirdeki ilk günlerimden birinde, Niğdeli bir teyze bana “nörüyorsun?” diye sorduğunda (ne yapıyorsun nasılsın demekmiş) ben örgü bilmiyorum, hiç bir şey örmüyorum demiştim. Hala gülerek hatırlarım bu anımı. Tam 26 yıl olmuş oralardan ayrılalı. İşte gene bu güzel, hatıralarla dolu şehre merhaba deme zamanı.

İlk durağımız, Konya ile Aksaray sınırlarının birleştiği yerde bulunan Tuz Gölü. Türkiye’nin yüzölçümü açısından, Van Gölü’nden sonra ikinci büyük gölü. Göl aynı zamanda dünyanın en tuzlu göllerinden biri olup tuz oranı %32’nin üzerinde. Türkiye’nin tuz ihtiyacının yüzde 40’ını karşılayan eşsiz bir kaynak. Büyük bir ekosistemin parçası olan Tuz Gölü, birçok kuş türünün ürediği, biyolojik çeşitliliğinin devamı açısından önemli bir alan. Kışın en sert soğuklarında bile donmayan gölde diledikleri gibi yüzebiliyor, ilkbaharda ise göl içindeki adalarda kuluçkaya yatabiliyorlar. Göl ve çevresinde yaklaşık 85 türde kuş, 15 tür memeli, 129 tür böcek ve 40 civarında endemik bitki yaşıyor. Aynı zamanda da I. derece doğal sit alanı olarak korunuyor. Avrupa kıtasında nesli tükenmekte olan flamingoların habitatı. Fakat ne yazık ki daha 10 gün önce beş altı flamingonun bu bölgede öldürüldüğü ile ilgili haber duymuş ve insanlığımdan utanmışım.

Yolumuza devam edip, rotamızı Derinkuyu yeraltı şehrine yönlendiriyoruz. Nevşehir’e 29 km, Niğde’ye 50 km. mesafede bulunan ve Kapadokya’daki 36 yeraltı şehirlerinden en büyük yeraltı şehri olan Derinkuyu, Derinkuyu ilçesinde yer almaktadır. Yeraltı şehirleri sadece Kapadokya bölgesinin jeolojik oluşumlarına özgü yapılar olup, diğer bölgelerde bu tür örnekler rastlanmamaktadır. 1963 yılında tesadüfen bulunmuş, binlerce kişinin barınma, yeme-içme, ibadet, savunma ihtiyacını karşılayabilecek

düzeyde olan yeraltı şehrinin 8 katı temizlenerek 1967 yılında turizme açılmıştır. Yeraltı şehrinin ziyarete açık alanlarında ahır, kiler, yemekhane, kilise, şirahane (şaraphane), misyonerler okulu, uyuma ve dinlenme birimleri ve mezar odası bulunmakta. Büyülenmemek elde değil gerçekten. En alt kata kadar iniyoruz, bu muhteşem şehri görmek için. İndiğimize de değdi doğrusu. Derinkuyu yeraltı şehrinin biraz ilerisinde, heybetli bir kilise bulunmakta. Kilisenin adı Aziz Theodoros Trion Kilisesi’dir. Türkçe adı ise Üzümlü Kilise. Bu kilisenin en büyük özelliklerinden bir tanesi, ön kapının her iki yanında bulunan hareketli sütunlarıdır. Bu sütunlar inşa edildiği tarihten günümüze kadar inşa edilme mantığını korumuş durumdadır. Çevirdiğiniz zaman dönebilen bu sütunların yapılış amacı, binada herhangi bir hasar ya da çökme tehlikesi var ise sıkışması ve dönmemesi sayesinde içeriye girmek isteyenleri bu tehlikeden haberdar etmesidir. Günümüzde halen el ile rahatlıkla döndürülebilen bir yapıya sahip. Kilise ziyaretimizi de yaptıktan sonra artık Niğde’ye gitme vakti.

Niğde'deki otelimizde yemeğimizi yedikten sonra, Niğde müzesine gidiyoruz. Antik adı "NAHİTA" olan Niğde şehrinde yerleşik yaşam 10.000 yıl önce başlayarak günümüze kadar devam etmiştir. Bu binlerce yıllık kültür birikiminin oluşumunda onlarca toplulukların ve uygarlıkların katkısı vardır. Bu kültür ve medeniyetlerin oluşturduğu çok zengin eserlerin; onarılması, tanıtılması ve muhafaza edilmesi hiç kuşkusuz müzelerle mümkündür. Bu bağlamda; Niğde Müzesi Anadolu arkeolojisini en zengin bir şekilde temsil etmekte. Niğde Müzesi'nde, Orta Anadolu arkeolojisinin kronolojik düzenle sunulduğu 6 teşhir salonu bulunmaktadır. Eserlerin büyük bir çoğunluğunu bölgede yapılmakta olan kazılardan elde edilen buluntular oluşturmaktadır. Gerçekten güzel ve görülmeye değer bir müze.

Müzeden sonra sıra, bu eserlerin çıktığı alanları görmekte. Tyana su kemerlerini görmek için yola çıkıyoruz. Kısa bir yolculuk sonrası, Bor ilçesi, Kemerhisar kasabasında bulunan Tyana ören yerindeyiz Tarih öncesinden Hititler'in yıkılışına değin pek çok uygarlığa mekân olan Kemerhisar (Tyana), Hititler döneminde Tuwanuwa, Roma'da ise Tyana olarak tanınıyor. Tyana su kemerleri tüm güzelliğiyle sokak boyunca uzanmakta. Kemerlerin uzunluğu 1 km den fazla. Su demek medeniyet demek. insan kemerlerin büyüklüğünü gördüğü zaman inanmıyor. Çok büyük olan taş kitlelerinin üst üste yerleştirilerek kemerlerin oluşumu bizi etkiliyor. Bu kemerlerde Roma dönemine ait sanat ve mimarideki büyüleyici gücü görmek mümkün. Buradan sonra gittiğimiz Bahçeli kasabasındaki Roma Havuzu'ndan suyun Kemerhisar'a taşınmasını sağlıyormuş bu kemerler. Sıra geldi Bizans sanatının Anadolu'daki en güzel ve en iyi korunmuş eserlerinden biri olan Gümüşler Manastırı'nı görmeye. Niğde'ye 9 km uzaklıktaki 1973 yılında arkeolojik sit alanı kabul edilen manastır, oldukça büyük ve geniş bir kaya kütlesi içine kazılmış. Kilisenin duvarlarında freskler kaplamaktadır. Fresklerin güçlü ve canlı anlatımları, barındırdığı yeraltı şehri, büyük mezarlık odası ve oldukça büyük kaya kütlesine kazılmış yerleşim birimleriyle birlikte Gümüşler ören yeri ve manastırı döneminin önemli din merkezlerinden biri olduğunu göstermektedir. Kilise içinde bulunan Meryem ve İsa freski Anadolu'da ilk ve tek olması açısından önem taşır. Hangi yönden bakılırsa o yöne doğru gülümseyen kucağında bebek İsa ile Meryem görülmektedir.

Bu muhteşem manastırı ziyaretten sonra bugünkü gezimizin son durağı olan Niğde Kalesi ve Alaaddin Camii'ni ziyaret ediyoruz. Niğde Kalesi'ne çıktığınız anda muhteşem bir Niğde manzarası sizi bekliyor olacak. Niğde Kalesi bir höyük olan Alaaddin Tepesinin kuzey kısmı üzerine inşa edilmiş. Anadolu da pek çok ilde bulunan ve şehrin sembolü olan saat kulesinden Niğde'de de var. Niğde Kalesi üzerine yapılan saat kulesi Ziya Paşa tarafından 1866 yılında yaptırılmış. 2012 yılında UNESCO'nun Dünya Kültür Geçici Miras Listesi'ne alınan Alaaddin Camisi aradan geçen 800 yıla rağmen orijinallliğini koruyor. Selçuklu mimari sanatının tüm inceliklerini yansıttığının yanında bu camiyi meşhur kılan en önemli özellik, caminin kapı girişindeki işlemelerin uygun ışık geldiğinde kadın başı silüeti şeklini almasıdır. Camiyi yapan usta Sancakbeyi'nin kızına gönlünü kaptırır. Camiyi yaparken, aşkını sonsuza kadar yaşatmak isteyen usta, kapı duvarın taşlarına Sancakbeyi'nin kızının yüz kısmının silüetini işlemek için büyük emek verir. Asırlardır Sancakbeyi'nin kızının yüzü, Alaaddin Camii'nin kapısında ışık gölgesi olarak belirmektedir. Ustanın umutsuz bu aşkı taşlara işlediği böylelikle rivayet edilir. Bizde objektiflerimizle yakaladık kızın yüzünü.

Gezinin ikinci gününde, Kapadokya bölgesini gezeceğiz. Kapadokya, Uçhisar, Göreme, Avanos, Ürgüp, Derinkuyu, Kaymaklı, İhlara ve çevresini içine alan olağanüstü bir coğrafyadır. Kapadokya; Hitit, Frig, Pers, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı gibi uygarlıklara ev sahipliği yapmış, Bundan 50 milyon yıl önce, Kapadokya kocaman bir iç denizmiş. Çevresindeki Erciyes, Hasandağ ve Melendiz dağı'nın püskürttüğü lavların doğal etkenlerle aşınması sonucu biçimlendirdiği yumuşak kayalarla dolu derin vadilere bırakmış. Gel zaman git zaman, esen sert rüzgarlar ile akan seller, bu lavları şekli şemali değişik peribacalarına dönüştürmüş. Yolculuğumuz boyunca, dağların içi oyularak soğuk hava deposuna dönüştürülmüş birçok patates, soğan deposu görüyoruz. Niğde patatesi almadan olmaz diye düşünüp, depoda çalışan kadın ve erkeklerle hem sohbet edip hem de patateslerimizi alıp yola koyuluyoruz. Kapadokya bölgesindeki gezimize, Sinasos / Mustafapaşa'dan başlıyoruz. Ürgüp ilçesine bağlı, Mustafapaşa Kasabası barındırdığı 30'a yakın kilise ve şapel, Hristiyanların yoğun olarak yaşadığı bir bölge. 1924 yılında yapılan nüfus değişimine kadar Mustafapaşa'da yerleşen Hristiyanlar, yöreye özgü

kesme taş işçiliği ile pek çok ibadethane ve konak bırakmışlar. Tipik bir müze kent görünümünde olan bölgede Aziz George, Aziz Vasilios ve Aziz Stefanos Kiliseleri ve Aziz Basil Şapeli öne çıkıyor. Gezimize Devrent vadisi ile devam ediyoruz.

Avanos bölgesinde bulunan Devrent Vadisi Kapadokya'ya sihirli değnek gibi dokunan zamandan masalsı bir portre gibi nasiplenmiş. Deve şeklindeki peri bacası ile ünlü. Vadideki her bir peribacası sanki bir zamanlar canlıymış da taşa dönüşmüş suretler gibi görüldüğünden, tüm dünyada 'Hayal Vadisi' adıyla

biliniyor. Bu vadiye herkes kendi kahramanlarını kendi masalını yaratıyor. Bu masalsı ortamda hayalgücümüzle yarattığımız kahramanlara veda ederek, Kapadokya ile özdeşleşmiş mantar şapkalı ve 14 metreye varan boylarıyla bölgedeki en güzel peri bacalarını gördüğümüz yerlerden biri olan Paşabağı'na doğru yol alıyoruz. Paşabağı'nın

diğer adı Rahipler vadisi. Kapadokya'nın en eski yerleşim yerlerinden biri. Hristiyanlık ilk önce buradan yayılmaya başlamış. Vadiyi gezerken birçok kilise, manastır ve yerleşim yeri mağaralarla karşıyoruz. Avanos çıkışındaki yeraltı restoranında, testi kebabı ana menüsü ile öğle yemeğimizi afiyetle yiyoruz.

Şimdiki durağımız Güray Müze. Yerin birkaç metre altına inşa edilen Türkiye'nin kayaya oyma yöntemiyle inşa edilen ilk yeraltı seramik müzesi olma özelliğini taşıyor. Güray ailesi 1843 yılından bu yana, beş nesildir Avanos'ta çömlek ve seramik işiyle ilgilenmekte. Çalıştıkları atölyelerin altını kazarak yeni bir kat oluşturmuşlar ve çevreden topladıkları tarihi koleksiyonlarla birlikte burayı bir müze haline getirmişler. Alt katında imalathaneler bulunuyor. Burada Anadolu kültürüne ait eski kapların kopyaları yapıldığı gibi modern seramik ve çömleklerde yapılıyor. Çömlekçilik, Hititlerden başlayıp, nesilden nesle geçerek günümüze kadar ulaşan binlerce yıllık bir ata mesleğidir. Eskilerde çömlek yapmayı bilmeyen erkekler kız verilmediği, halı dokumayı bilmeyen kızların da evlenemediği bilinirdi. Atölyeye gelenler, seramik ve çömlek imalatının bütün aşamalarını görebiliyor. Toprağın sanata dönüşümünü izleyenler isterlerse kendileri de çömlek yapımını deneyebiliyorlar.

Çömlek yapımını görüp alışverişimizi tamamladıktan sonraki durağımız Saruhan Kervansarayı. Bu kervansaray, 1249 yılında, II. İzzettin Kerkavus tarafından inşa edilmiştir. Selçuklu hanları tarafından yapılan son kervansaray olmasından ötürü hala çok önemli olan Saruhan Kervansarayı, ağırladığı misafirlerin atlarını bağlamak üzere kullandıkları kapalı bölümleri ve geniş avlunun kenarlarına yerleşmiş üstü açık yazlık odalardan oluşuyor. Avlunun sağ tarafındaki odalar kışlık, sol tarafındaki odalar yazlık tarzında yapılmış. Tek katlı ancak yüksek duvarlı bu kervansarayın merdivenlerle çıkılan üst kısmında küçük bir mescit bulunuyor.

Kapadokya'nın ilim ve düşünce üssü, binlerce yıl manastır hayatının hüküm sürdüğü en özel yerlerinden biri Göreme Açık Hava Müzesi. Vadinin hikayesi M.S. 4. Yüzyılda, ilk hristiyanlık dönemlerinde başlamış. Kayseri Piskoposu Aziz Basil'in bölgeye gelerek öğretilerini yaymaya, öğrenci yetiştirmeye başlamasıyla manastır hayatı vadiye hakim olmuş. Göreme Örenyeri diye de anılan bölge, 13. Yüzyıla kadar eğitim, öğretim sisteminin merkezi olmayı sürdürmüştü. Neredeyse her kaya bloğunun oyularak ibadet, yaşam ve

öğreti alanlarına dönüştürüldüğü, her alanında kutsallığın sanatla birleştiği bu vadi 1985 yılında Unesco Dünya Mirası Listesi'ne girmiş. Kapadokya'ya gelip de görmeden gitmenin eksik bırakacağı, Aziz Basil'in ilham kaynağı, gelmiş geçmiş binlerce keşişin düşüncelerini kayalara kazıdığı Göreme Açık Hava Müzesi'nin içinde, gezilesi görülesi onlarca manastır kilise ve şapel bulunuyor. Kiliselerin boyama teknikleri ise yapıldığı döneme göre farklılıklar gösteriyor. Vadide yaşamın başladığı İlk Hristiyanlık dönemindeki geometrik desenli boyamalar, daha geç tarihlerde yerini dinsel içerikli boyamalara bırakıyor. Çoğunlukla Hazreti İsa'nın ve İncil'in hikayelerini anlatan freskler hala çok canlı. Göreme Açık Hava Müzesi kiliselerinde amaç öğreti ve ibadet olsa da, her birine sanki farklı mistik rüzgarların esintisi değmiş, devirden devire götüren apayrı duraklar haline getirmiş. Gezimize devam ediyoruz ve Perslerin Kral Yolu ve Selçukluların ise ticaret rotası İpek Yolu üzerine kurulmuş Uçhisar'ın görkemli kalesini, kayadan oyma evleri, butik otel ve restoranlarını seyre dalarak Güvercinlik Vadisi'ne geliyoruz.

Güvercinlik Vadisi'nin eşsiz manzarasını "O ağacın altı" isimli masmavi nazar boncukları olan ağaç var ya! İşte onu da görebileceğiniz yerden seyrederken kayalar üzerindeki insan yapımı delikler görüyoruz. Bu delikler insanlar tarafından güvercinler için oyulan deliklerdir. Güvercin yetiştiriciliğinin ön planda olduğu dönemlerde, insanlar burada yaşayan ve çiftleşen güvercinlerin gübrelerinden faydalanırmış. Üzüm bağlarına iyi gelen güvercin gübrelerinin yanı sıra güvercin yumurtaları da kilise gibi önemli ibadet yerlerinde kullanılıyormuş. Baktığınız her yerin güzelliğiyle başınızı

döndürdüğü Kapadokya, tarihi Hititlere dayanan üzüm bağları ve bu bağlardan yapılan şaraplarıyla da ünlü. Gezimizin sonlarına doğru bir şarap yapım evini geziyoruz. Şarapçılık denilince, Anadolu'nun tam ortasında akla gelen ilk yer. Kapadokya'da bağcılığın evelden beri süre gelen, bereketinin ise bölgeden geçen Kızılırmak ve yöreye has tüflü volkanik topraktan kaynaklandığını öğreniyoruz. Erciyes, Hasan ve Melendiz Dağı'nın çok uzun zaman önce püskürttüğü lavların gel zaman git zaman ufalanmasıyla oluşan bu tüflü toprak asmaların kaliteli üzüm vermesini sağlıyor ve asmaların bir numaralı düşmanı olan asma bitlerinin yaşamasına olanak vermiyor. Kapadokya volkanik yapısının üzüm yetiştiricileri için bir başka nimeti de kayaların oyulabilecek sertlikte olması ve oyulan mağaraların mahzen olarak kullanılabilmesi. Mağaralar Kapadokya'da adeta bir doğal bir klima işlevinde. Isıyı sabit tutan ve yaz kış serin olan bu mağaralar fermantasyon esnasında şarabın doğal aromasını da koruyor. Bölgede yetişen beyaz üzümlerden yapılan Emir şarapları çok meşhur.

Nevşehir üzerinden yolumuza devam edip, Aksaray'da mola verdiğimiz mola sonrası Şereflikoçhisar-Gölbaşı üzerinden saat: 23.00'civarı güzel Ankara'mıza varıyoruz. Yazımı Emile Zola'nın çok sevdiğim bir sözü ile noktalıyorum. "Hiçbir şey zekayı seyahat etmek kadar geliştirmez." Sevgiyle kalın.

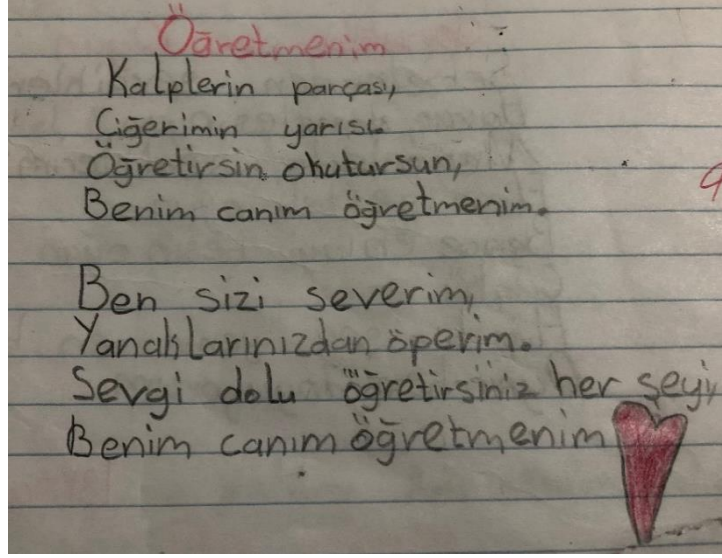
MAHALLENİN SAKİNİ DEĞİL SAHİBİYİZ!

Yayın Kurulu olarak 9 yaşındaki
komşumuzun şiiri ve öyküsünde
pırıltılar gördüğümüz için
kendisini kutlayarak
yayınlamaya karar verdik.

Genç komşumuzdan
yeni çalışmalarını bekliyoruz.

ŞİİR VE ÖYKÜM

Betül Balcı / Ahmet Barındırır İlkokulu 3E

Hayal mi Gerçek mi?

Çok garip bir şey oldu. Tavuklar seksek oynuyor, kediler şarkı söylüyor, köpekler ise uçup cik cik ötüyordu. Ben de miyavlıyordum. Annem ise aslan gibi kükrüyordu. Baba da örümcek gibi kendine ağ yapıyordu. Aniden annem seslendi. –“Uyan hadi Kerem”. Uyandığım da kediler miyavlıyor, köpekler havlıyor, annem mutfakta kahvaltı hazırlıyor, babam telefon görüşmesi yapıyor, tavuklar yumurtluyor, ben ise yatağımda şaşkınlıktan dona kalmıştım. Lavaboya gittim. Ardından anneme sordum – “Anne, tavuklar seksek oynuyor, kediler şarkı söylüyor, köpekler ise uçup cik cik ötüyor, ben miyavlıyorum, sen aslan gibi kükrüyor, babam ise örümcek gibi ağ yapıyor olması gerekmiyor mu?”. Annem güldü “Ha, ha, ha, Kerem’cim sen rüya görmüşsündür”. Ben “Hayır anne. Eminim rüya görmedim”. Annem “Kerem’cim bu anlattığın şeylerin hiçbiri gerçek olamaz.” Ben çok ciddiydim. “Anne ama bunlar gerçek. Hayal olamaz. Çok ciddiyim”. Ne kadar ısrar etsem de annemi ikna edemedim. Kahvaltıda olanları babama da anlattım. Babam da aynı şeyleri söyledi. Kahvaltıdan sonra ödev yaparken aklıma annemin dedikleri geldi. Annem “Kerem’in hayal gücüne hayranım” dedi. Babam “Ben de hayranım” dedi. Artık iyice meraklandım. Konuşmaları bitince annemin yanına gittim. Anneme “Anne, bana hayal ve gerçeğin ne olduğunu anlatır mısın?” dedim. Annem anlatmaya başladı. “Hayal, gerçek olmayan bir unsurdur. Mesela hayvanların konuşması, insanların hayvan sesi çıkartması bir hayal unsurudur. Gerçek ise, gerçekte olabilecek unsurlardır. Mesela bizim görebilmemiz gerçek unsurdur.” Annemin anlattıklarından sonra tavukların seksek oynamasının, kedilerin şarkı söylemesinin, köpeklerin uçup cik cik diye ötmesinin, benim miyavlamamın, annemin kükremesinin, babamın ise örümcek ağı örmesinin hayal unsuru olduğunu anlamıştım.

Severim Nisan yağmurlarını. Kim bilir belki bu yağmurlarla birlikte geldiğim içindir dünyaya. Yani Nisan çocuğu olduğum içindir belki...

Canlanışını severim doğanın; yenilenmesini, yeniden doğuşunu, rengârenk ve insana da güzellik katan kıyafetlere bürünmesini. Severim bu doğuma tanıklık etmeyi ve bu kıpırdanıştaki ayrıntıları incelemeyi...

Mutfak penceresimin iki kanadından birini kapatmış olan yemyeşil yapraklar arasındaki leylak öbeklerini inceledim, bu sabahki Ankara yağmurunda, hiç kimsenin henüz uyanmadığı bir saatte. Ve leylakların biraz arkasında, pencerenin diğer kanadını süsleyen, adını bilmediğim, yeşilliğin üzerine kar yağmış görüntüsü veren bembeyaz minik çiçekleri seyrettim doya doya.

Ağırlaşmış her bir dal, her bir yağmur damlasının hakkını vererek. Etrafa yayılmış, savunma kokuları; fesleğenlerin yaptığı gibi. Hani elimizle karıştırırız ya fesleğeni, mis gibi kokusunu içimize çekmek için. Oysa o sırada fesleğen savunmaya çalışır kendini ve o çok beğendiğimiz kokusunu bırakır, dokunmayın bana dercesine. Bilmez ki fesleğencik, kendini korurken nasıl güzel bir koku saçtığını. Ya da biçilen çimenler gibi; biçilirken yaydıkları o muhteşem koku gibi... Bulunduğu yerden kopartılan nanenin kokusunun yoğunlaşması gibi...

İşte bu yüzden dokunmayı pek sevmem doğa parçacıklarına. Uzaktan seyretmeyi, o güzelliği beynime ve yüreğime çekmeyi severim.

Ama bencillik var ya serde. Severim Nisan yağmurlarını, kim bilir belki de benim yerime dokundukları için çiçeklere, yapraklara, toprağa...

Severim işte, mayıs'a taşınmış nisan yağmurlarını.

Her yıl, aylardan mayıs

Kötüler,
kendilerine tahammül edildikçe
daha çok azarlar.

Lev Tolstoy

Japon Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) tarafından 2016 yılında Japonya'nın Kobe şehrinde düzenlenen "Okul Tabanlı Afet Risk Azaltma için Kapasite Geliştirme Eğitim Programı"na katılmak üzere görevlendirildim. Japonya özellikle afetler konusunda başarılı uygulamaları ile diğer ülkelere örnek bir ülke olarak bilinmektedir. Bu nedenle yazımda eğitim kapsamında edindiğim bilgi ve tecrübelerimi paylaşmak istiyorum.

1995 yılında meydana gelen Büyük Hanshin-Awaji depremi Japonya'da afet yönetim sisteminin gelişmesinde ve özellikle afet risk azaltma eğitiminin ön plana çıkmasında oldukça etkili olmuştur. Deprem sonrasında alınan dersler ışığında farklı eğitim programları geliştirilmiş olması özellikle toplumda afeti önlemeye yönelik olarak mahalle gönüllülerinden oluşan ve afetlere yerel müdahalenin en güzel örneği olan "Bokomi"lerin kurulması, okulların tahliye alanı olarak kullanılması, okullarda ve müzelerde afeti yaşamış kişilerin tecrübelerini gönüllü olarak paylaşması ve yeni nesile aktarması, afet risk azaltma çalışmalarının ve tatbikatlarının çok katılımlı olarak bireyleri, toplumları ve kurumları teşvik edecek şekilde düzenlenmesi beni derinden etkiledi. Program kapsamında yapılan saha ziyaretlerinde afet bölgesinde görülen hızlı iyileşme süreci toplumun afetlere karşı ne denli hazırlıklı olduğunu ve en önemlisi toplumda afet kültürünün oluştuğunu görmek gerçekten etkileyiciydi. Ayrıca, afetlerde yaşananların tekrarlanmaması için kurulan ve afet önleme konusunda çalışan kurumlara bir merkez olmanın yanı sıra interaktif eğitim materyallerinin ve afet kanıtlarının yer aldığı "Büyük Hanshin-Awaji Deprem Müzesi"nin oldukça önemli olduğunu düşünüyorum.

Fotoğraf: Büyük Hanshin-Awaji Deprem Müzesi

Müze gönüllü çalışan bir kişinin depremin büyüklüğüne göre verdiği hasarı uygulamalı olarak göstermesi.

Müzenin çocuklar için hazırlanan eğitim bölümü

"Afet risk azaltma ve farkındalık okulda başlar"

Afetlerde yaşanan can ve mal kayıplarının büyük bir çoğunluğu ne yazık ki toplumların afetlere karşı nasıl hazırlanacağı ve afet anında ne yapması gerektiği konusunda yeterli bilgiye sahip olmamasından kaynaklanmaktadır. Kayıpların en aza indirilmesi için atılması gereken ilk adım bireylerin ve ailelerin afetlere karşı eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi olmalıdır.

Fotoğraf: Bokomi ekibi (yerel afet gönüllüleri) ile birlikte Shinyo ilkokulunu ziyaret.

Derste, öğrenciler deprem ve tsunami konusunda bildiklerini anlatmışlar ve ayrıca Bokomi ekip sorumlusu tarafından Büyük Hanshin Awaji depreminde yaşanan gerçek bir olay öğrenciler ile paylaşılmıştır.

Eğitim, toplumda afet önleme kültürünün oluşması için önemli bir araçtır. Toplumsal farkındalığın artırılmasında afet risk azaltma faaliyetlerinin uygulanması oldukça etkili bir yöntemdir. Bu nedenle okullar, sürdürülebilir bir gelecek için toplumlarda afet risklerinin azaltılmasında hayati bir öneme sahiptir. Bu durumda, Japonya’da eğitim sisteminin gönüllüğü teşvik etmesi ve toplumda afet kültürünün oluşmasında oldukça önemli bir rolü olduğunu ve bu sistemin başarılı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Programın bir diğer özelliği de Japon kültürünü yakından tanıma imkanı sunmasıydı. Japon kültürüne dair duyduğum her şeyi yerinde gözlemlemek ve en önemlisi yaşamak beni oldukça heyecanlandırdı ve duygulandırdı. Japonya’da bulunmak benim için geçmişle günümüz arasında bir bağ kurmak gibiydi. Japonların çok çalışkan olmasını, her konuda büyük bir titizlikle çalışmasını, zamanlama konusuna verdikleri önemi, toplumsal düzenin ve çıkarların her şeyden önce geldiğini, toplum olarak saygılı ve yardımsever olduklarını hayatım boyunca hatırlayacağım ve keyifle anlatacağım.

Fotoğraf : Çevre temizliğinde gönüllülük faaliyetler

Tüm bu yazdıklarımı ek olarak Japonya’yı dünyaya tanıtan daha birçok özelliğinin olduğunu da vurgulamak istiyorum. Bu özellikler arasında; yaşam felsefeleri bağlılık, cesaret, doğruluk, şefkat ve onur olan soylu asker veya savaşçılar olarak tanımlanan “samuray”lar, Japon güreşi olarak da bilinen geleneksel güreş sporu “sumo”, kişinin kendini bedensel ve zihinsel olarak eğitmesi ilkesi üzerine kurulu dövüş tekniği “karate”, kağıt katlama sanatı “origami”, yine tek bir kağıtta kesme işleminin de kullanıldığı kağıt katlama sanatı “kirigami”, geleneksel bir Japon kıyafeti olan “kimono” ve beni en çok etkileyen Japon kiraz çiçeği “sakura”yı sayabilirim. Japon kültüründe önemli bir yeri olan sakura, hem hayatın başlangıcını yani baharı müjdelere, hem de kaçınılmaz sonunu simgeler. Japonya’da baharın müjdecisi olmasına rağmen, daha solmadan en güzel halindeyken dallarından düşmesi sebebiyle edebiyatta ölüm ile yaşamın birlikteliğini ifade eder. Yazımı bu düşünceye uygun güzel bir cümle ile tamamlamak istiyorum.

Zıtlıklar yaşamın her anında birliktedir;
Siyah ile beyaz gibi, iyi ile kötü gibi, yaşam ile ölüm gibi..

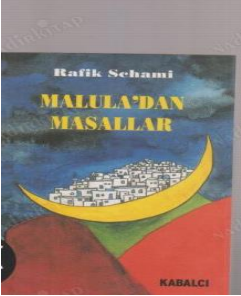
İnsan türünün göç olgusu, yaklaşık 2 milyon yıl önce Afrika'dan yola çıkan Homo Erectus'la başlar. Konuyla ilgili bilimsel çalışmaların ortaya koyduğu en son verilere göre Homo Sapiens'in 125 bin yıl içinde yaptığı üç önemli göçle, gezegenimizin modern insanı (Homo Sapiens) biçimlenmiştir.

Yeni besin alanlarına duyulan ihtiyaç başta olmak üzere, önce Afrika'da gerçekleşen doğal afetler (yangın, deprem, sel vb.), doğanın zorluklarına karşı yeni keşiflere yönelme, kuraklık ve buzul çağları, savaşlar ve çatışmalar, tehcir ve sürgün, göçlerin ana nedenleri olmuştur. Zorunlu nedenler yanında gönüllü gerçekleşen göçler, acı ve yıkımlara yol açmanın yanında insan türünün farklı coğrafyalarda melezlenmesiyle daha gelişkin biyolojik ve zihinsel nitelik kazanmasını, yeni kültür ortamlarının oluşmasını da sağlamıştır.

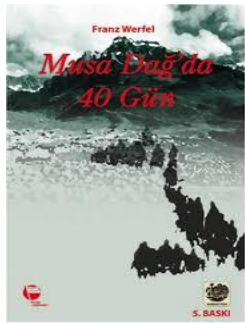
Göç olgusunun bu diyalektik etkileşiminin en iyi gözlemlendiği alan dildir. Bugün Dünya'da 7 bin dil konuşuluyorsa ve bu dillerle birçok kültür etkileşim halinde geleceğe taşınyorsa, bunda göçlerin büyük payının olduğu tartışmasızdır.

Kuraklık, buzullaşma, deprem, sel vb. doğa olayları yanında savaş, çatışmalar, yönetim-iktidar mücadeleleri nedeniyle gerçekleşen göçlerin ortaya çıkardığı tüm durum ve olgular, göçmen edebiyatının konusu olmuştur. Destanlar, mitolojiler, şiirlerle anlatılan göç ve göçmen gerçekliği, daha sonra tiyatro, hikaye ve romanların konusu olagelmıştır. Mitolojik edebiyatta "göç"le ilgili eski bir örneğe Mezopotamya'da rastlamaktayız. Marthu, Babil ve civarındaki göçebelerin tanrısıdır. Bir şenlikte İnari kentinin tanrısı Numuşda, Marthu ile ilgilenir. Marthu, Numuşda'nın kızını eş olarak ondan ister; o da razı olur. Ancak yerliler tarafından dışlanır.

Uygurların "Göç Destanı" da kuraklık nedeniyle göçe örnek verilebilir. Yuluğ Tigin'in Çinlilerle yapılan savaşlara son vermek için oğlu Gali Tigin'i Çin prensesiyle evlendirme politikasına karşılık Çinliler, Tanrı Dağı eteklerindeki Kutlu Dağ anlamına gelen kayayı isterler. Gali Tigin bu kayayı verince Çinliler kayayı ateş yakarak ısıttıktan sonra üzerine sirke dökerler. Parçalara ayrılan kayayı Çin'e götürdüklerinde kuraklık ve kıtlık başlar. Böylece Uygurlar, bu kayayı vermenin cezasını göç etmekle öderler.

Bugün Suriye'de Şam'ın 60 km kuzeydoğusunda yer alan Malula kentinin efsaneleri arasında yer alan ve Hristiyanların kutsallarından sayılan Mar Takla'nın hikayesini de Aramilerin araştırmacısı ve yazarı Rafik Shami "Malula'dan Masallar" adlı kitabında yayımlamıştır.

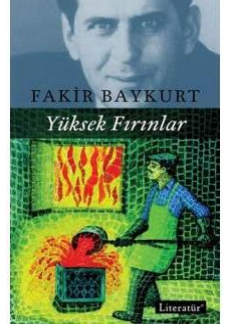

1915'te Ermenilerin Anadolu'dan tehcir edilmesine kadar büyük göçleri konu edinen yapıtlar arsında Amanoslar'ın Akdeniz'e uzanan burun kısmındaki Musa Dağ'dan adını alan Franz Werfel'in kaleme aldığı "Musa Dağ'da Kırk Gün" romanını örnekleyebiliriz.

Çerkez halklarının Kafkaslardan 1864'ten başlayarak birkaç dalgayla zorunlu göçe tabi tutulduğundan, Anadolu-Suriye ve Ürdün coğrafyasına dalga dalga yerleştirildiğinden söz edebiliriz. Bu sürgün ve göçün dramını anlatan birçok yapıttan biri olarak Ayla Kutlu'nun "Göçmen Bir Kuştu O" romanını örnek verebiliriz.

Kuzey Afrika ve Ortadoğu kökenli Arap aydınlarının Amerika'da meydana getirdikleri göçmen edebiyatı zengindir. Önyalı Arap Hristiyan edebiyatçıların Batı'da ve özellikle Amerika'da 19. yüzyıldan itibaren meydana getirdikleri göçmen edebiyatı, hiç tanımadıkları bir coğrafyada, kopup geldikleri köklerine bağlanan Arap göçmenlerin öykülerini anlatmaktadır. İşte bu hareketin yansımalarının son örneklerini Amin Maulof ve Adonis'in yapıtlarında görürüz.

Ekonomik nedenlere dayanan göçlerden biri, 1929 Dünya kapitalizminin ekonomik krizine bağlı olarak ABD'deki büyük buhranla gerçekleşmiştir. Bu "kriz göç olgusu"nu çok boyutlu olarak anlatan önemli romanları John Steinbeck kaleme almıştır. Filmi de çok yankı yaratan Gazap Üzümleri bunun en etkileyicisidir. İkincisi de Türkiye'den 1961'den itibaren Almanya başta olmak üzere Avrupa'ya gerçekleşen işçi-emekçi göçüdür. İki kuşağın dramını birden gören ve kendileri de sürgün olarak Almanya'ya gitmiş Köy Enstitülü yazarlarımızdan Fakir Baykurt „Yüksek Fırınlara“, Yusuf Ziya Bahadınlı da „Açılın Kapılar“ Türkiyeli göçmen işçilerin dramlarını işlemişlerdir.

Sanatçı ve bilim insanlarını örneklemişken, "beyin göçü"nden de söz etmek gerekir. Kavram yeni olmakla birlikte "beyin göçü" Antik Yunan'a, İskenderiye'ye, Şam ve Bağdat'a, Semerkant'a yapılan beyin göçlerinin çok eskilere dayandığını görmekteyiz. 20. yüzyıl bu anlamda en büyük beyin göçlerinin gerçekleştiği zamandır. Özellikle Nazi zulmü nedeniyle Almanya'dan ABD'ye giden Albert Einstein, en çok bilinen bilim insanıdır. Türkiye'ye göçenlerin de az olmadığı bilinmektedir. İstanbul Üniversitesi ve DTCF'de onlarca Alman bilim insanı çalışmıştır.

Daha fazla söze gerek kalmadan "Göç ve Göçmen Edebiyatı"nın uç noktasını, Aylan Kurdi'nin kulaklarımızdan çıkmayacak çığlığını şair ve piyanist Güneş Yakartepe'nin "Aylan'ın Çığlığı" dile getirmiştir: Son bölümü şöyledir:

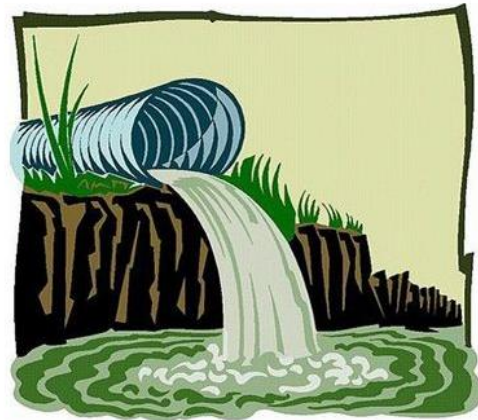
"Bitmesin hayatlar sönmesin umutlar
Bedenim armağan tüm insanlığa
Ölmesin Aylan'lar dinsin bütün çığlıklar"

Dünya'yı güzelleştiren insanlar el ele verdiğinde, sömürücü sınıfların uyguladığı göç ve sürgünün insanlığa yaşattığı büyük acılar da son bulacaktır.

Bitkisel atık yağların zararları:

Bitkisel atık yağları, lavabolara döktüğümüz zaman,

Atık yağlar, evsel atık su kirliliğinin %25'ini oluşturur.

Çiğdemim Çocuk Meclisi çalışmalarını mayıs ayı boyunca ara vermeden sürdürdü. Çocukları en çok etkileyen sorun “Mahallede çocukların kendilerini güvende hissetmemeleri” olarak belirlendi. Bu soruna neden olan faktörler ve meclisin çözüm önerileri aşağıda yer almaktadır. Çiğdemim Çocuk Meclisi çalışmalarına eylül ayından itibaren yeni üyelerin katılımıyla devam edecek ve çözüm için yapılacakların takipçisi olacaktır.

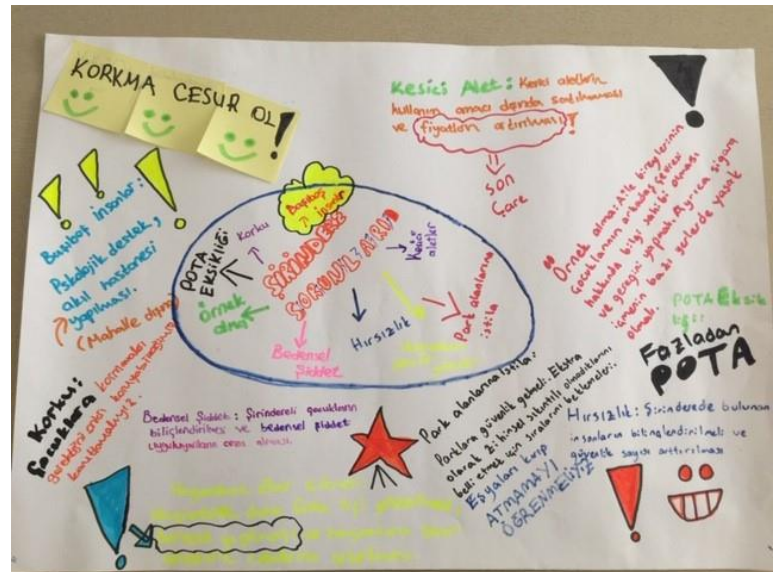
NEDENLER/ALT NEDENLER:

Şirindere’den kaynaklanan sorunlar	İletişim sorunu	Önyargılı davranmak
		Kavga etme
		Argo konuşma
		Kürtçe konuşma (konuşulanların anlaşılması)
	Hırsızlık	Park malzemelerinin çalınması
		Binalara ve sitelere kötü amaçlarla girme
	Çocuklara yönelik saldırılar	Zorbalık/taciz
		Köpek saldırıları
Başiboş köpekler	Korku	Yaralayıcı aletlerle tehdit eden Şirindereli çocuk/gençler
		Tehdit edilen çocuklar
	Barınakların destek görmemesi	İnsanların umursamazlığı
		Elimize geçen imkanların değerlendirilmemesi
	Sorumsuz insanlar	Mahallede veteriner olmaması
		Hayvanlar için yapılmış alanların yetersizliği
	İnsanların hayvanlara yanlış davranışları	Hayvanların ihtiyaçlarının insanlar tarafından karşılanmasını beklemeleri
		Hayvan sevgisi
Ortak alanlarda (parklar) bulunan bakımsız (eski-kırık-arızalı) objeler/yetersiz malzemeler	Spor alanının az olması	İnsanların sağlıklı olmaması
		Çocukların yeteri kadar spor yapamaması
	Parklardaki kırık objeler	Paslanmış eski salıncaklar
		Belediyenin fonları
		Devlet yardımı
		Park eşyalarını yanlış kullanma

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- Mahalledeki güvenlik elemanı sayısının artırılması.
- Mahalleli tarafından benimsenecek ortak bir güvenlik sinyalinin oluşturulması (düdük vs.)
- Çocuklara, hangi durumlarda güvenli hissederiz? Kendimizi güvende hissedebilmemiz için neler yapabiliriz? gibi konularda eğitimler verilmesi.
- Çocuklar ve özellikle ergenler, akranlarının veya yetişkinlerin bazı olumsuz davranışlarını örnek alabilir. Bu durumda aile bireylerinin çocuklarının arkadaş çevresi hakkında bilgi sahibi olması ve gerektiğinde müdahale etmeleri uygun olur. Bu konuda ailelere konferanslar verilmesi. (çocuğumun arkadaşı kim? gibi...).

- [illegible]

Sizce Engellilik Nedir?

Bizler içinse; O sözcüğün ifade ettiği grubun içinde ki güç koşullar ve olumsuz toplumsal konumdur ENGELLİLİK !

İnsana özgü iç içe bireysel bir durum olmanın ötesinde toplumsal, kültürel, politik, ekonomik ve yasal engellerdir ENGELLİLİK !

Sizlerden farklı olanı ötekileştirmekdir ENGELLİLİK !

Başarabildiklerimize değil de başaramadıklarımıza odaklanmaktır ENGELLİLİK !

Bizlere acıyan gözlerle bakmaktır ENGELLİLİK !

Sakat özürlü kör sağır dilsiz kavramlara endekslenmek yerine gözüm üretmeyenlerdir ENGELLİLİK !

Özürlülüğü trajik bir durum, özürlüyü de bu durumun kurbanı olarak görmektir ENGELLİLİK !

Politikada hakkının olmaması, empati bile kuramayan diğer insanların onların adına karar vermesidir ENGELLİLİK !

Farklı olanı yadırgamaktır ENGELLİLİK!

Sosyal etkinliklere katılımının ayrıştırılmasıdır ENGELLİLİK !

Toplumsal tutumlardır ENGELLİLİK!

Kaldırımların yüksek yapılmasıdır ENGELLİLİK !

Dezavantajlı konumda görmektir ENGELLİLİK !

Kısaca toplumsal algı, dışlanışlık ve ön yargılar değişmedikçe daha çok tartışıyor olacağız engelliliği. Önemli olan kalbin vicdanın duyguların engelli olmaması.

Farklı engel gruplarından 10 özel insan ve en büyük şansımız Fazlı Hocamız ile bundan tam iki yıl önce başladığımız yolculuğumuz.

Çiğdem Mahallesindeki engelli vatandaşların eşit vatandaşlık ilkeleri temelinde toplumsal yaşama katılmaları ve hak temelli bir bakışın geliştirilmesi sebebiyle başlayan 'Çiğdem Mahallesinde Yaşam Engel Tanımaz' projesinde, fotoğrafı bir ifade biçimi olarak kullanmanın adımlarını atmaya öğrenmek için bir araya geldik.

İsmi, Antik Mısır inanışına göre insanın görünmeyen bedeni olan 'KA'dan alan KA Fotoğraf Geliştirme Atölyesi'nin kurucularından Fazlı Öztürk ile kesişti yollarımız. AFSAD'da ki eğitimciliğine son verdikten sonra KA fotoğraf geliştirme atölyesinde fotoğraf gönüllülerine ders veren bir fotoğraf sanatçısıdır Fazlı Öztürk.

Gençlerimizle etkin iletişim kurmuş ve gönüllerine girmeyi başararak hayata farklı bakış açısı getirmemizi sağlamıştır. Bizlerle tamamen gönüllü çalışmakta olup; atölye çalışmalarına koşar adımlarla gelmekte olan gençlerimiz.

Fotoğraf çalışmalarına katılan engelli komşularımızın fotoğraflarından oluşan Hayata Farklı Bakış fotoğraf sergimizi, önce Taurus'da sonra da İstanbul ANAFOD (Anadolu Yakası Fotoğraf Sanatı Derneği) salonunda açtık. Bu süreç artık sadece proje olmaktan çıkmış; gençlerimizin kendilerini tekrar keşfetmelerine olanak sağlamıştı.

İkinci sezonda 4 kişiyle devam ettik (Cansu, Ozan, Cenk ve Hacı) bu kez daha tecrübeli olarak ve düşlerimizin peşinde. Bu sergimizde kendimizi ifade edişimizi duygularımızı, hayata farklı baktığımızı göreceksiniz.

Unutulmamalıdır ki engelleri aşmak öncelikle zihinde başlar.

Çiğdemim Engel Siz Fotoğraf Topluluğu

Merhaba ben Ozan TÜRKER.

1979 Ankara doğumluyum. Lise mezunuyum. Epilepsi ve öğrenme güçlüğü tanıyıyorum.. 2 yıldır Çiğdemim Derneğinde Engelsiz Fotoğraf Atölyesi çalışmalarına katılıyorum. Fotoğrafı, gezmeyi, sinemayı, kitap okumayı ve Fenerbahçe'yi çok seviyorum.

Fotoğraf atölyesi çalışmaları sayesinde en sevdiğim arabalara bakarken artık detayları da görmeyi öğrendim. Fazlı öğretmenimiz çok eğlenceli biri, hepimiz onu çok sevdi.

Ben Cansu Apaydın.

WWW

Özgül öğrenme güçlüğü olan bir genç kıyım. 1992 doğumluyum. Meslek lisesi pastacılık bölümünü bitirdim.

Gezmek, yüzmek, müzik dinlemek ve dans etmek hobilerim arasındadır.

Fotoğraf çekmeyi de seviyorum.

HACI BALYÜREK

5.3.1964, Yahyalı doğumluyum. Kara Kuvvetleri Komutanlığından Astsubay olarak emekli oldum. Geçirdiğim bir kaza sonucu ortopedik engelle sahip oldum. Tedavi sürecim devam ediyor.

Ellerimi sizler gibi kullanıyor olmam fotoğraf çekme tutkusuna engel olmadı. Fotoğraf çekerek el kaslarının psiko-motor becerilerini her geçen gün artırıyorum.

**10-16 Mayıs Engelliler Haftası nedeniyle
15 Mayıs 2019 Çarşamba günü 19:30'da
Can Yücel Parkı, Oğuz Tansel Semt Kütüphanesi**

Merhaba, ben Cenk...

28 yaşında otizmli bir gençim. İlköğretim okulunu bitirdim. Gez -Gör- Ye hayatta ki en büyük keyfim. İki yıldır Fazlı öğretmenimle birlikte fotoğraf çekiyorum ve bundan çok zevk alıyorum. En çok da raylar ,metrolar ve orda ki sesler çok ilgimi çekiyor. Birçoğunuzun fark etmediği metrodaki ışık oyunları, raylardan gelen ses o mekanlarda fotoğraf çekmek beni çok heyecanlandırıyor. Sergimde rayların sesini göz duyusuyla hissetmenizi istedim. Sizlerde bizim gibi hayata farklı bakmayı deneyimlemelisiniz.

Cenk Yücelgen